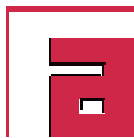

CIVITAS PER POPULI

PŘÍPADOVÁ STUDIE HOSTINNÉ

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4

**„INDIKÁTORY TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE JAKO
NÁSTROJ SLEDOVÁNÍ A SNIŽOVÁNÍ DISPARIT
V ÚROVNI OBYVATELSTVA JEDNOTLIVÝCH REGIONŮ“**

Zpracoval: Ing. Hana Herudková

Vedoucí řešitelského týmu: doc. Ing. arch. Vladimíra Šilhánková, Ph.D.

Civitas per Populi

Střelecká 574/13

500 02 Hradec Králové

Tento dokument vznikl jako součást výzkumného projektu WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“ financovaného Ministerstvem pro místní rozvoj.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

OBSAH:

1. ÚVOD.....	3
2. UDRŽITELNÉ VYUŽITÍ ÚZEMÍ	4
2.1 URB1 – Indikátor územní dynamiky	4
2.2 URB2 – Mobilita a místní přeprava cestujících	10
2.3 URB 3 – Dostupnost místních veřejných prostranství a služeb.....	13
3. ENVIRONMENTÁLNÍ INDIKÁTORY	15
3.1 ENV01 – Kvalita ovzduší	15
3.1.1 Hodnoty znečištění prostředí atmosférickými polutanty (PM10 a NOx) PM10.....	15
3.1.2 Hlučnost	17
3.1.3 Přítomnost zdrojů znečištění ovzduší	17
3.1.4 Znečištění radonem.....	18
3.1.5 Zařazení do oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší v rámci ČR	19
3.2 ENV2 – Kvalita pitné vody v obci a jejích zdrojů v poměru k produkci a likvidaci odpadní vody na obyvatele sídla.....	20
3.2.1 Kvalita pitné vody a odpadní vody a % jejího čištění na ČOV	20
3.2.2 Kvalita pitné vody	20
3.2.3 Procenta odpadní vody čištěné na ČOV	22
3.2.4 Kvalita zdrojů podzemní vody v obci.....	23
3.2.5 Počet osob napojených na vodovod	23
3.3 ENV3 – Pohoda prostředí sídla	24
3.3.1 Produkce a složení komunálního odpadu na hlavu.....	24
3.3.2 Koeficient ekologické stability	25
3.3.3 Počty havárií na životním prostředí a starých ekologických zátěží v území.....	25
3.3.4 Počty pokut a havárií na 100 občanů obce	25
3.3.5 Zásobení obce energiemi	26
4. EKONOMICKÉ INDIKÁTORY	28
4.1 E1 - Hodnocení finanční stability a schopnosti realizovat budoucí investice (ukazatel finančního zdraví)	28
4.2 E2 - Stabilita a diverzifikace místní ekonomické základny	32
5. SOCIÁLNÍ INDIKÁTORY	36
5.1 SOC 1 - Sociálně-demografická struktura	36
5.1.1 Vývoj celkového počtu obyvatel.....	36
5.1.2 Věková, vzdělanostní, sociální, socioekonomická struktura obyvatelstva	40

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

5.2 SOC 2 - Sociální prostředí	44
5.2.1 Životní úroveň.....	48
5.2.2 Dostupnost a kvalita vzdělávání, celoživotní učení	48
5.2.3 Dostupnost a kvalita veřejných služeb, kriminalita, bezdomovectví	49
5.2.4 Výdaje na kulturu z rozpočtů územních samosprávných celků v přepočtu na 1 obyvatele.....	51
5.2.5 Zjištěné trestné činy v přepočtu na 1 000 obyvatel.	52
5.2.6 Rovnoprávnost žen.....	53
5.2.7 Kvalita bydlení	53
5.3 SOC 3: Spokojenost a participace na věcech veřejných.....	55
5.3.1 Spokojenost občanů s místním společenstvím	55
5.3.2 Indikátor občanské participace	56
5.3.3 Podpora nestátních neziskových organizací a spolků.....	56
5.3.4 Indikátor politické participace.....	57

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

1. ÚVOD

Hostinné

Okres: Trutnov

Kraj: Královéhradecký

Typ úřadu: obec s pověřeným obecním úřadem (POÚ) - 2. stupně

Hostinné leží v Krkonošském podhůří na soutoku řeky Labe a říčky Čistá, zhruba 18 km západně od okresního města Trutnov, v nadmořské výšce 350 m. Počet obyvatel činí necelých 5000. Hostinné patří mezi nejstarší města nacházející se na úpatí nejvyšších českých hor, bylo založeno za vlády Přemysla Otakara II. K nejzajímavějším symbolům města patří překrásná renesanční radnice se dvěma obřimi sochami válečníků v římské zbroji. Město i jeho okolí jsou centrem výroby a zpracování papíru – Krkonošské papírny a. s. jsou dominantním podnikem města.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

2. UDRŽITELNÉ VYUŽITÍ ÚZEMÍ

2.1 URB1 – Indikátor územní dynamiky

Pro výpočet indikátoru územní dynamiky obce Hostinné byla využita data z volně přístupné Veřejné databáze ČSÚ – viz následující odkaz:

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?vo=graf&cislatab=MOS+B01&kapitola_id=1&voa=graf

Databáze zpřístupňuje informace o využití půdy (území) na katastrálním území obce v letech 2001 až 2006, které jsou pro obec Hostinné zpracovány do následující tabulky:

POLOŽKA [ha]	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Celková výměra	806,15	806,15	806,15	806,15	806,14	806,15
Zemědělská půda	296,38	296,35	296,29	296,14	295,97	295,94
z toho: orná	111,69	111,69	111,73	111,71	111,69	111,69
z toho: zahrady	42,71	42,71	42,71	42,63	43,12	43,19
z toho: sady	12,03	12,03	12,03	12,03	12,02	12,02
z toho: chmelnice	x	x	X	x	x	x
z toho: vinice	x	x	X	x	x	x
z toho: louky	129,92	129,92	129,82	129,76	129,13	129,04
Lesní půda	314,17	314,17	314,17	314,17	314,19	314,19
Vodní plochy	24,02	24,02	24,02	24,02	24,02	24,02
Zastavěné plochy	45,57	45,92	45,83	46,22	46,31	45,85
Ostatní plochy	126,02	125,70	125,85	125,62	125,66	126,15

Tabulka URB1-1 Využití půdy na území obce Hostinné v letech 2001 - 2006

Z výše uvedené tabulky je vypočten podíl urbanizovaných a neurbanizovaných ploch. A to tak, že urbanizované a neurbanizované plochy jsou rozděleny dle následujícího klíče:

Orná půda	Neurbanizovaná
Chmelnice	Neurbanizovaná
Vinice	Neurbanizovaná
Zahrady	Urbanizovaná
Ovocné sady	Neurbanizovaná
Trvalé travní porosty	Neurbanizovaná
Zemědělská půda	Neurbanizovaná
Lesní půda	Neurbanizovaná
Vodní plochy	Neurbanizovaná
Zastavěné plochy	Urbanizovaná
Ostatní plochy	Urbanizovaná

Tabulka URB1-2 Rozdělení pozemků ve struktuře sledované ČSÚ na urbanizované a neurbanizované území

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Pozn.: Od roku 2007 poskytuje ČSÚ data v detailnějším rozložení. Rozdělení na urbanizované a neurbanizované plochy je pak následující:

Orná půda	Neurbanizovaná
Chmelnice	Neurbanizovaná
Vinice	Neurbanizovaná
Zahrady	Urbanizovaná
Ovocné sady	Neurbanizovaná
Trvalé travní porosty	Neurbanizovaná
Zemědělská půda	Neurbanizovaná
Lesní půda	Neurbanizovaná
Vodní plochy	Neurbanizovaná
Zastavěné plochy	Urbanizovaná
Ostatní plochy	Urbanizovaná
Plantáž dřevin	Neurbanizovaná
Dráha	Urbanizovaná
Dálnice	Urbanizovaná
Silnice	Urbanizovaná
Ostatní komunikace	Urbanizovaná
Ostatní dopravní plocha	Urbanizovaná
Zeleň	Neurbanizovaná
Sportoviště a rekreační plocha	Urbanizovaná
Hřbitov, urnový háj	Urbanizovaná
Kulturní a osvětová plocha	Urbanizovaná
Manipulační plocha	Urbanizovaná
Dobývací prostor	Urbanizovaná
Skládka	Urbanizovaná
Jiná plocha	Urbanizovaná
Neplodná půda	Neurbanizovaná
Neurčeno	Urbanizovaná

Tabulka URB1-3 Rozdělení pozemků ve struktuře sledované ČSÚ na urbanizované a neurbanizované území

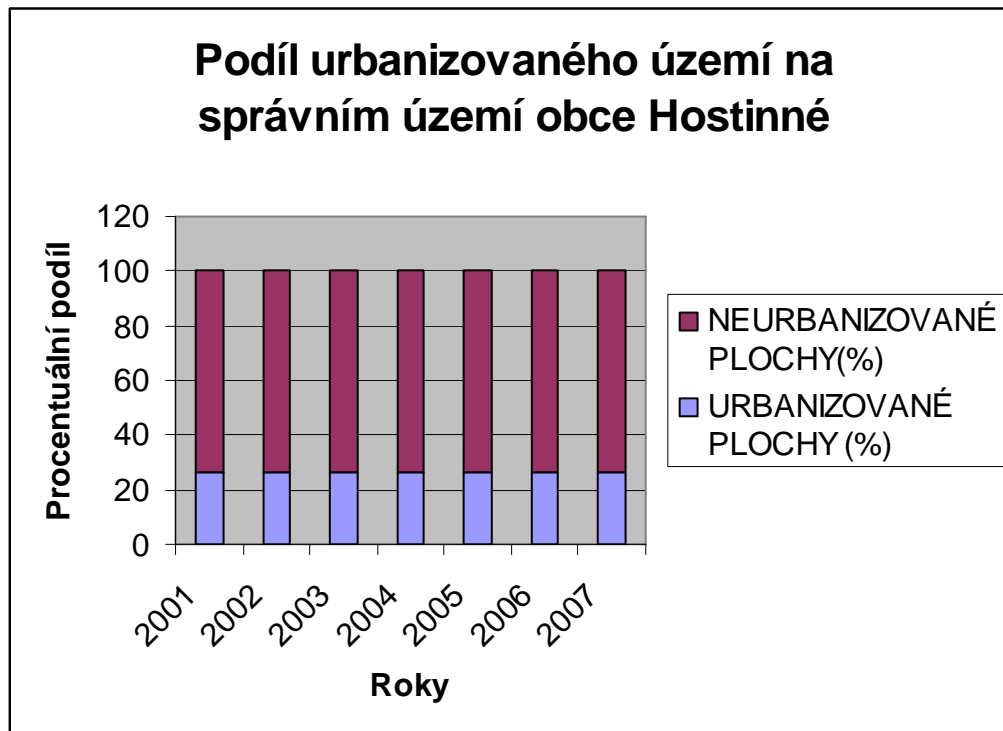
Podíl urbanizované a neurbanizované plochy v letech	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
URBANIZOVANÉ PLOCHY [ha]	214,32	214,33	214,39	214,47	215,09	215,19	215
NEURBANIZOVANÉ PLOCHY [ha]	591,83	591,82	591,76	591,68	591,06	590,95	592
URBANIZOVANÉ PLOCHY [%]	26,59	26,59	26,59	26,60	26,68	26,69	26,64
NEURBANIZOVANÉ PLOCHY [%]	73,41	73,41	73,41	73,4	73,32	73,31	73,36

Tabulka URB 1-4 Využití půdy na území obce Hostinné v letech 2001 - 2007

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Podíl urbanizovaných a neurbanizovaných ploch a jejich vývoj v čase lze rovněž vyjádřit graficky:

Graf URB1-1 Podíl urbanizovaného území na správním území obce Hostinné – vývoj v letech 2001-2007

Na základě výše popsaných údajů o způsobu využívání půdy resp. území, lze sledovat index územní dynamiky (resp. indikátor změny využití území). Oba indexy slouží jako ukazatele dynamiky rozvoje sídla do volné krajiny, které zejména v porovnání s dynamikou vývoje počtu obyvatel, dávají přehled o udržitelnosti takového rozvoje.

Pro výpočet indexu územní dynamiky se používá vzorec:

$$UDI_n = \left(\frac{U_{urb,n}}{U_{urb,n-1}} - 1 \right) \times 1000$$

Kde: UDI_n je indikátor územní dynamiky (Urban Development Index) ve sledovaném roce - roce n ,

$U_{urb,n}$ je rozloha urbanizovaného území obce ve sledovaném roce – roce n ,

$U_{urb,n-1}$ je rozloha urbanizovaného území obce v roce předcházejícím roku sledovanému – roce $n-1$.

Výsledky výpočtu jsou zpracované do následující tabulky a grafu a jsou pro obec Hostinné následující:

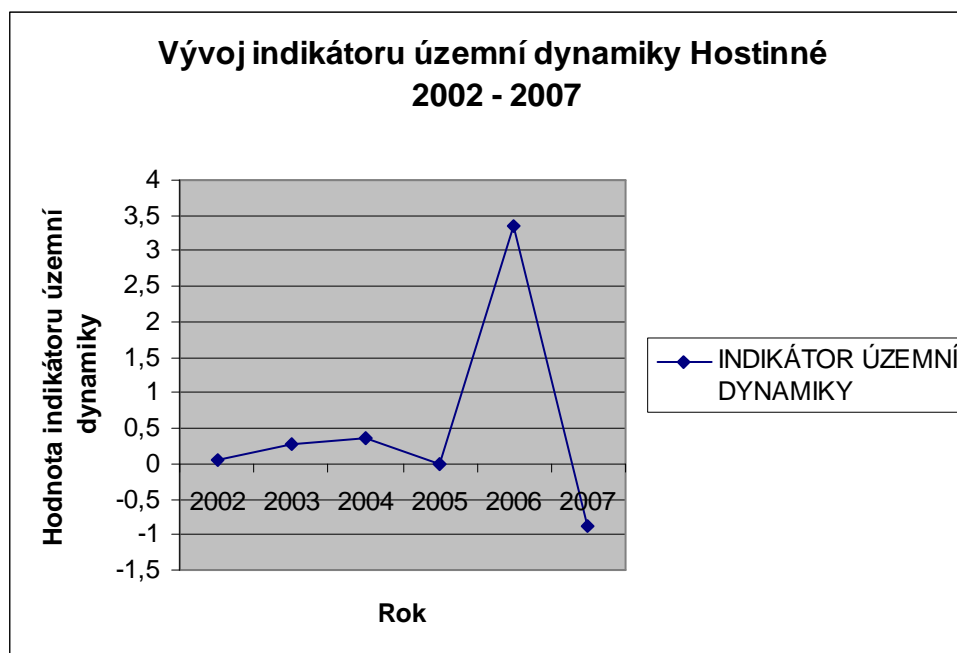
Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
INDEX ÚZEMNÍ DYNAMIKY	0,047	0,28	0,373	0	3,357	-0,88

Tabulka UEB 1-5 Tabulka výsledků indikátoru územní dynamiky obce Hostinné v letech 2002 – 2007 – verze meziročního porovnání

Z výše uvedené tabulky byl sestrojen jednoduchý graf, který ukázal meziroční srovnání vývoje indexu územní dynamiky obce:

Graf URB 1-2 Vývoj indikátoru územní dynamiky obce Hostinné v letech 2002 – 2007 – verze meziročního porovnání

Jestliže zvolíme výpočet indikátoru tak, že vyhodnocujeme změny využití území ke zvolené základně, jedná se o index změny využití území obce. Postupujeme pomocí vzorce:

$$ILC_n = \left(\frac{U_{urb,n}}{U_{urb,0}} - 1 \right) \times 1000$$

kde ILC_n je index změny využití území (Index of the Landuse Change) ve sledovaném roce - roce n,

$U_{urb,n}$ je rozloha urbanizovaného území obce ve sledovaném roce – roce n,

$U_{urb,0}$ je rozloha urbanizovaného území obce v roce 0 (doporučením jako základna je rok, kdy byl schválen územní plán obce popř. v roce, kdy proběhlo SLDB).

Rokem 0 je v tomto případě rok 2001, kdy jsou na veřejně přístupných stránkách ČSÚ dostupná nejstarší data o využití půdy na území obce Hostinné, viz http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?vo=graf&cislotab=MOS+B01&kapitola_id=1&voa=graf

Případová studie Hostinné

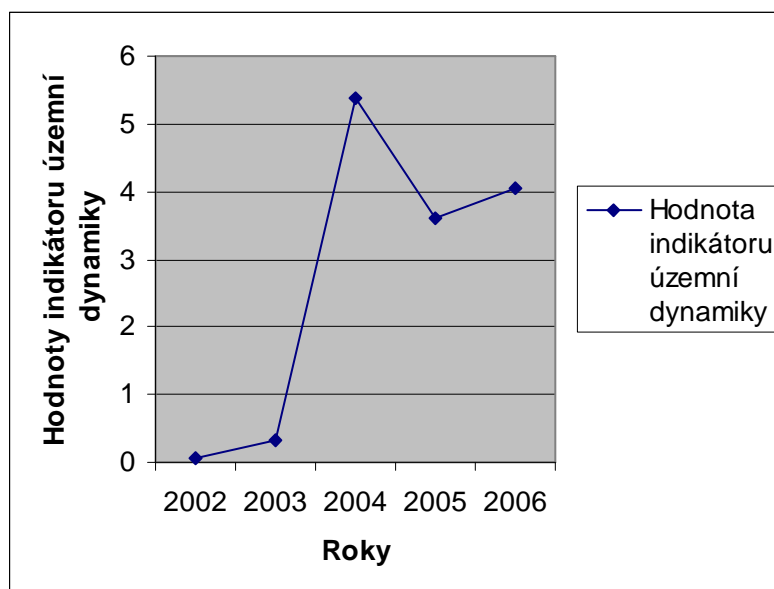
k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Výsledky sledování jsou potom následující:

Rok	<i>n</i>	2002	2003	2004	2005	2006
Hodnota indikátoru územní dynamiky	<i>ILC_n</i>	0,0466	0,3266	5,391	3,593	4,059

Tabulka URB 1-6 Tabulka výsledků indikátoru územní dynamiky obce Hostinné v letech 2002 – 2006 – verze výpočtu ke zvolené základně

Získaná data opět můžeme vyjádřit na grafu:

Graf URB 1-3 Vývoj indikátoru změny využití území obce Hostinné v letech 2002 – 2006 – verze výpočtu ke zvolené základně

Vzhledem k tomu, že obec Hostinné se nachází v podkrkonošské oblasti, kde doposud nedochází k suburbanizačním tendencím, ani Indikátor dynamiky územního rozvoje (resp. indikátor změny využití území obce) nevykazuje velké výkyvy.

Hustota osídlení obce

Dalším významným údajem o fungování a rozvoji obce je hustota osídlení.

Hustota osídlení celého správního území obce Hostinné v jednotlivých letech je vypočtena dle vzorce:

$$\rho_{\text{celk}_n} = \frac{P_{\text{obyv}_n}}{S_{\text{celk}_n}} = \text{obyvatel} / \text{km}^2$$

Analogicky je vypočtena hustota osídlení v urbanizované části obce:

$$\rho_{\text{celk}_n} = \frac{P_{\text{obyv}_n}}{U_{\text{urb}_n}} = \text{obyvatel} / \text{km}^2$$

kde ρ_{celk} je hustota osídlení obyvatelstva v sídle v roce n ,

P_{obyv} je počet obyvatel sídla v roce n ,

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

$S_{\text{celk}, n}$ je celková plocha správního území sídla v roce n ,

$U_{\text{urb}, n}$ je rozloha urbanizované části sídla v roce n .

Na základě výše uvedených zdrojů dat viz

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?vo=graf&cislotab=MOS+B01&kapitola_id=1&voa=graf
a výpočtů byly získány následující údaje:

Obec Hostinné		2001	2002	2003	2004	2005	2006
Hustota osídlení celého správního území (obyvatel/km ²)	P_{celk}	602	597	595	590	590	589
Hustota osídlení urbanizovaného území (obyvatel/km ²)	P_{urb}	2265	2248	2237	2219	2213	2205
Hustota osídlení urbanizovaného území (obyvatel/ha)	P_{urb}	22,65	22,48	22,37	22,19	22,13	22,05

Tabulka URB 1-7 Vývoj hustoty osídlení obce Hostinné v letech 2001 - 2006

Stejně jako v případě indikátoru územní dynamiky nevykazují výsledky tohoto indikátoru větší výchylky.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

2.2 URB2 – Mobilita a místní přeprava cestujících

Indikátor Mobilita a místní přeprava cestujících si klade za cíl zjistit aktuální model mobility občanů. Ten je důležitý jak z hlediska kvality života přímých účastníků (čas věnovaný cestování, četnost dopravních komplikací, náklady, atd.), tak z hlediska dopadů mobility na životní prostředí.

Pro zjišťování úrovně tohoto indikátoru je využíváno dotazníkového šetření.

Dotazník (nebo jeho část) je upořádan následovně:

Cesta č.	Cesta		Důvod/Druh	Způsob dopravy	Doba trvání cesty (min.)
	V rámci sídla	Mimo sídlo			
1					
2					
n					

Tabulka URB2-1 Dotazník pro zjišťování indikátoru URB2 – Mobilita a místní přeprava cestujících

Dotazníkové šetření proběhlo v září 2009 a zúčastnilo se ho 200 respondentů.

Výsledky dotazníkového šetření jsou shrnuty do následující tabulky:

	Cíl cesty	Pěšky	Bicykl	Motocykl /moped	Osobní automobil		Hromadná doprava	Kombin. způsob	Ostatní
					řidič	Spolu-jezdec			
Celkový počet cest za den	Mimo sídlo	21	19	9	79	28	39	9	0
Počet cest za den v %		10,3%	9,3%	4,4%	38,7%	13,7%	19,2%	4,4%	0,0%
Celkový počet cest za den	V rámci sídla	44	28	16	32	11	21	0	0
Počet cest za den v %		28,9%	18,4%	10,6%	21,1%	7,2%	13,8%	0,0%	0,0%
Celkový počet cest za den	Celkem	65	47	25	111	39	60	9	0
Počet cest za den v %		18,3%	13,2%	7%	31,2%	11%	16,8%	2,5%	0,0%

Tabulka URB2-3 Vyhodnocení výsledků dotazníku pro indikátor URB2 – Mobilita a místní přeprava cestujících – část 1

resp.

	Škola	Práce	Rekreace	Nákupy	Zpáteční
Průměrná denní doba strávená na cestě/os. [min]	7,9	11,1	8,9	7,8	12,0
Průměrný denní počet km/os.	3,9	5,9	1,9	3,2	6,1

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Místo pro parkování	Soukromé parkoviště		Veřejné placené parkoviště		Veřejné neplacené parkoviště	
		10%		13%		77%
Důvod zvolení automobilu	Rychlejší	Pohodlnější	Levnější	Nedostupná hromadná doprava	Špatné počasí	Jiné
	17%	32%	6%	9%	22%	14%

Tabulka URB2-5 Vyhodnocení výsledků dotazníku pro indikátor URB2 – Mobilita a místní přeprava cestujících – část 3

Úroveň mobility obyvatel na úrovni sídla

Průměrný denní počet cest obyvatel sídla vypovídá o vhodnosti skladby nabídky služeb, zaměstnání i bydlení ve sledované lokalitě. Čím méně cest musí obyvatelé v rámci každodenních „povinností“ uskutečnit, tím lépe pro obyvatele i pro sídlo samotné.

Stejně jako u dalších indikátorů, i zde je však třeba sledovat především vývoj indikátoru v čase, protože místní podmínky se mezi jednotlivými sídly mohou výrazně lišit.

Průměrný počet cest za den v obci Hostinné byl v roce 2009: 2,91

Jelikož se jedná o první měření, nelze pro sledování průměrného počtu cest obyvatel obce sestavit žádnou časovou řadu, potažmo graf.

Průměrné denní vzdálenosti a čas strávený na cestě

Průměrná denní vzdálenost na jednoho obyvatele obce Hostinné v roce 2009: 4,2 km

Průměrná denní doba strávená na cestě na jednoho obyvatele obce Hostinné v roce 2009: 10 min.

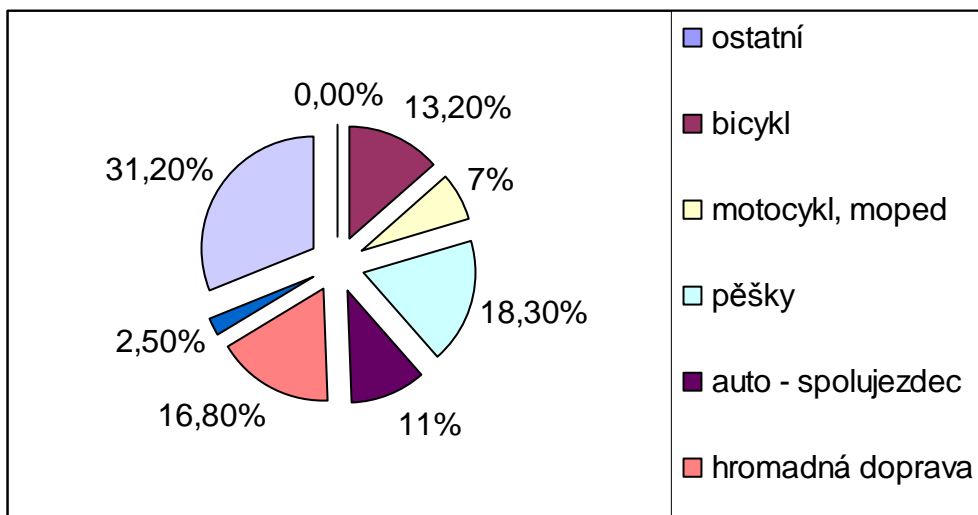
Platí výše uvedené – jelikož nebyl průzkum prováděn za více předešlých let, nelze vytvořit časovou řadu a sledovat vývoj indikátoru v čase.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

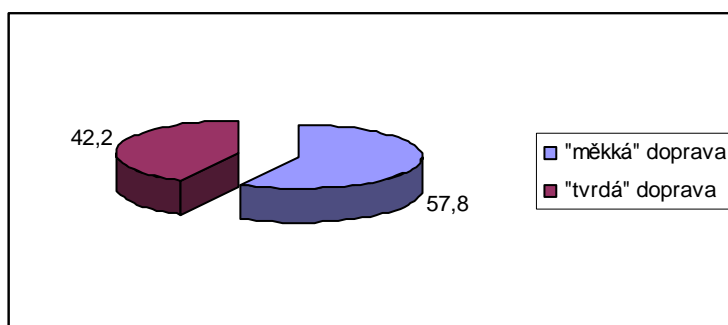
Podíl jednotlivých druhů dopravy na přepravě cestujících

Jedním z významných typů zjišťování mobility a místní přepravy cestujících je zjišťování jednotlivých druhů dopravy. Následující graf vyhodnocuje procentuální podíly využití jednotlivých typů dopravy souhrnně za všechny cesty v sídle:

Graf URB2-4 Podíl jednotlivých druhů dopravy na cestách obyvatel města Hostinné v roce 2009

Rozdělením jednotlivých druhů dopravy na ekologicky šetrné tzv. „měkké“ (veřejná hromadná doprava (vlaky, autobusové spoje), pěší, cyklistická, motocyklová a ostatní doprava) a „ekologicky nešetrné“ tzv. tvrdé (individuální automobilová doprava (v případě, kdy je respondent řidičem i spolujezdcem)) lze vyhodnotit udržitelnost chování obyvatel sídla v oblasti využívání dopravy, jak ukazuje následující graf:

Graf URB2-5 Podíl „měkkých“ a „tvrdých“ druhů dopravy na cestách obyvatel města Hostinné v roce 2009

Absolutní hodnocení poměru měkké a tvrdé dopravy není jednoduchou záležitostí. Je vždy nutno přihlídnout k místním podmínkám. Pro velká města platí jako ideální obecný poměr 80:20 ve prospěch měkkých forem dopravy. Se zmenšující se velikostí sídla klesá nabídka alternativních forem dopravy na úkor dopravy automobilové. Než absolutní statická čísla je proto vhodnější komentovat vývoj indikátoru v čase. Náš průzkum probíhal pouze v roce 2009, není proto možné v tuto chvíli tento časový vývoj sledovat.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

2.3 URB 3 – Dostupnost místních veřejných prostranství a služeb

Zjišťování dostupnosti místních veřejných prostranství a služeb proběhlo na základě dat získaných z veřejné databáze ČSÚ,

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&potvrd=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&cislotab=MOS+ZV01&pro_4382338=554979&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp

místního šetření a také s využitím veřejné databáze jízdních řádů: www.idos.cz

Obec Hostinné patří do kategorie „malá a střední města“, mělo by se tedy využít údajů z geografických informačních systému (GIS). Tyto údaje nejsou k dispozici, proto byla využita jednodušší metodika pro malé obce. Hostinné se nedělí ani na městské části, proto nebylo možné provést dvojí šetření a případné porovnání.

<i>téma</i>	<i>dostupnost v obci [ano/ne]</i>
1 veřejná prostranství	ano
2 hřiště	
<i>dětská hřiště</i>	<i>Ano</i>
<i>volně přístupná hřiště</i>	<i>ano</i>
3 prodejny potravin	
<i>s čerstvým ovocem a zeleninou</i>	<i>Ano</i>
<i>s čerstvým pečivem</i>	<i>Ano</i>
4 zastávky veřejné dopravy	<i>Ano</i>
5 mateřské školy	<i>Ano</i>
6 základní školy	<i>Ano</i>
7 zdravotní služby společně	
<i>zdrav. služby - Všeobecné lékařství</i>	<i>Ano</i>
<i>zdrav. služby - Praktické zubní lékařství</i>	<i>Ano</i>
<i>zdrav. služby – Pediatrie</i>	<i>Ano</i>
<i>zdrav. služby - Gynekologie a porodnictví</i>	<i>Ano</i>
8 nádoby na separovaný odpad	
<i>kontejnery na papír</i>	<i>Ano</i>
<i>kontejnery na plasty</i>	<i>Ano</i>
<i>kontejnery na sklo</i>	<i>Ano</i>

Tabulka URB3-1 Vyhodnocení indikátoru Dostupnost veřejných prostranství a služeb v obci Hostinné

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že indikátor Dostupnost veřejných prostranství a služeb vyhodnotil obec Hostinné jako zcela bezproblémovou – všechny sledované služby a prostranství jsou v obci k dispozici. Jak již bylo předestřeno v úvodu tohoto indikátoru, bylo by vhodnější sledovat obec této velikosti na více částí, bohužel však žádné městské části neexistují.

Pozn.: průzkum místního šetření však vyhodnotil, že na hlavním náměstí obce Hostinné není k dispozici dostatečné množství laviček.

Případová studie Hostinné

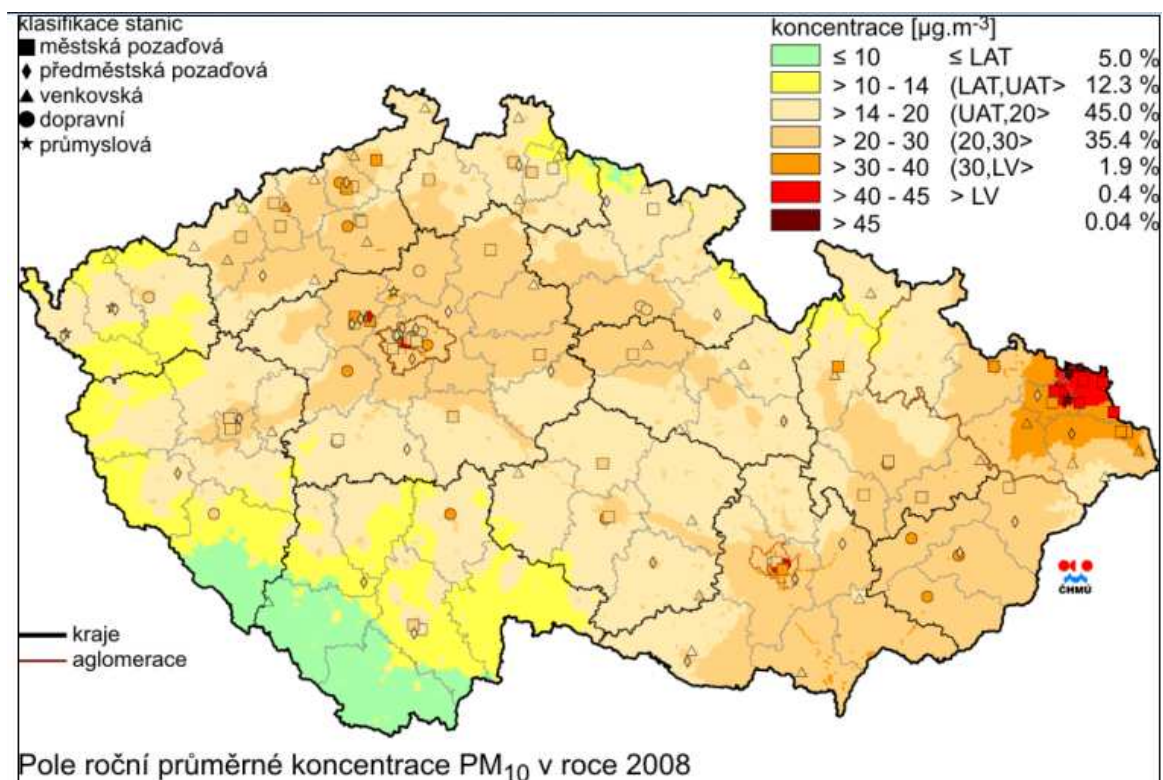
k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

3. ENVIRONMENTÁLNÍ INDIKÁTORY

3.1 ENV01 – Kvalita ovzduší

3.1.1 Hodnoty znečištění prostředí atmosférickými polutanty (PM10 a NOx) PM10

Jde o stěžejní hodnoty znečištění ovzduší, které ovlivňují lidské zdraví a kvalitu života.

Obrázek ENV1-1: Pole roční průměrné koncentrace PM₁₀ v roce 2008

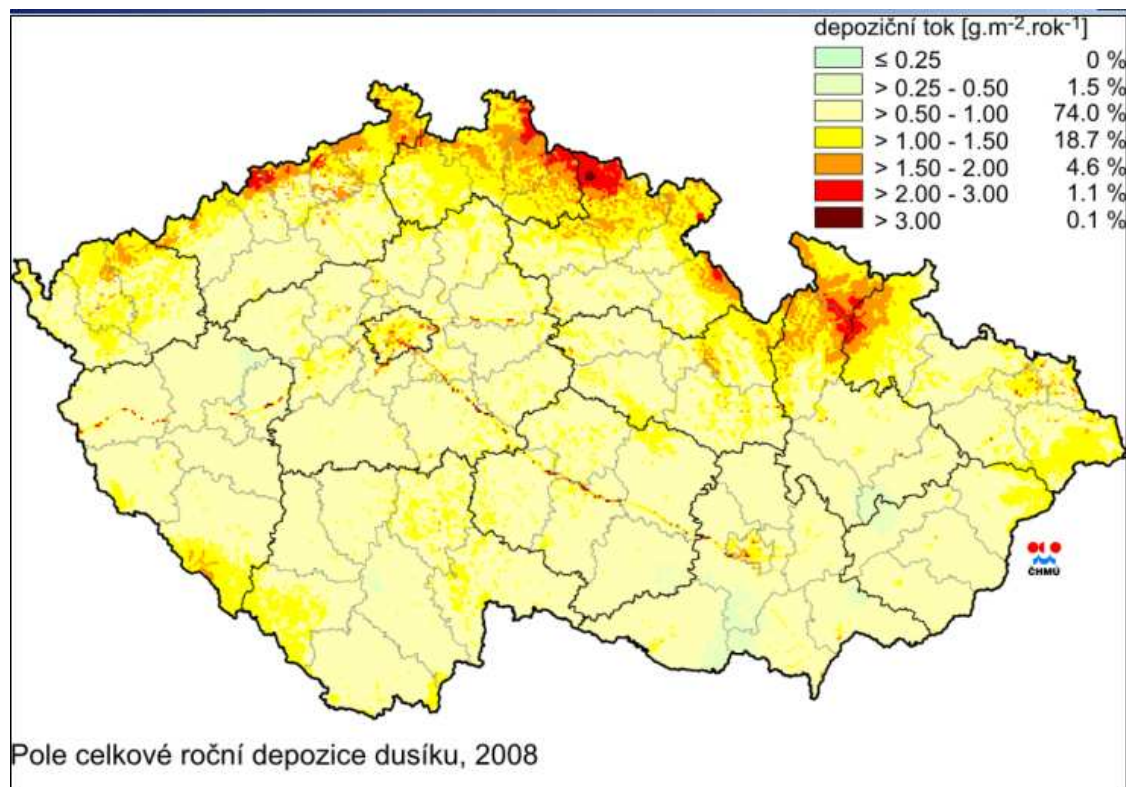
Zdroj: <http://www.chmi.cz/uoco/isko/groc/gr08cz/gif/ol142x7PM10rp.gif>

Z výše uvedeného obrázku vyplývá, že obec Hostinné se nachází v zóně s koncentrací 14 – 20, patří tedy do jedné ze skupin s nižší koncentrací.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Obrázek ENV1- 2: Pole celkové roční depozice dusíku 2008

Zdroj: <http://www.chmi.cz/uoco/isko/groc/gr08cz/gif/o11110depNce.gif>

Z výše uvedeného obrázku lze vyčíst, že se obec Hostinné nachází v oblasti s vyšší depozicí dusíku. Lze říci, že oblast Krkonoš lze celkově označit za oblast s nejvyšší depozicí dusíku v ČR (s různými výkyvy dle menších oblastí).

V souhrnné tabulce hodnot ročních průměrných koncentrací PM_{10} se nachází obci Hostinné nejbližší měrné stanice ve Vrchlabí a v Trutnově (Trutnov – Mládežnická). Naměřené hodnoty $17,3 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ ve Vrchlabí a $17,1 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ v Trutnově a umístění stanic v pořadníku tabulky dokazují, že oblast vykazuje nízké hodnoty. (Tabulka je dostupná na <http://www.chmi.cz/uoco/isko/groc/gr08cz/tab/t2425.html>)

Z tabulky lokalit, ve kterých byl v letech 2004 – 2008 překročen imisní limit pro roční průměrnou koncentraci PM_{10} , lze vyvodit závěr, že lokalita Hostinné ani žádná v blízkém okolí k těmto nepatří.

(zdroj tabulky
<http://www.chmi.cz/uoco/isko/groc/gr08cz/tab/t2426.html>)

Závěr:

Vzhledem k velikosti obce a počtu obyvatel se konkrétní data za obec hledala obtížně. Bylo nezbytné využít data z nejbližších měrných stanic (Trutnov, Vrchlabí) a zbytek informací odečíst z dostupných celostátních map. Souhrnně lze říci, že kvalita ovzduší v obci Hostinné je dobrá.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

3.1.2 Hlučnost

Hodnoty znečištění prostředí hlukem (dBA den a noc) jsou poměrně závažnou charakteristikou prostředí v daném místě. Hlučnost je zásadní faktor ovlivňující kvalitu života a zejména fyzickou pohodu obyvatel. **Principiálně je akceptovatelná denní hlučnost ve vnějším prostředí 60 dB a noční hlučnost pak 50 dB.**

Dle hlukových map, dostupných na <http://hlukovemapy.mzcr.cz/> je evidentní, že obec Hostinné nemá problémy s hlukem, způsobeným dopravou (silniční, železniční, letiště). Detailní hluková mapa (hluk způsobený silničním tahem) nejbližší k obci Hostinné je zpracování pro město Trutnov. V obci se nachází průmyslová výroba – Krkonošské papírny a. s., avšak hluk z výrobní činnosti je všeobecně snižován a nehraje již takovou úlohu jako v minulosti.

3.1.3 Přítomnost zdrojů znečištění ovzduší

Přítomnost zdrojů znečištění ovzduší signalizuje jak je kvalita ovzduší v daném sídle podle povětrnostních podmínek ovlivněna i dálkovým zdrojem znečištění, tedy který není v daném sídle, případně jej zásadně ovlivňuje. Jde o doplňující údaj zpřesňující popis místa.

Ukázka výpisu z IRZ:

Vyhledávání v IRZ - výsledky vyhledávání

❖ [Formulář vyhledávání v registru...](#)

Zadané parametry vyhledávání

Parametr	Hodnota
Ozlašťovací rok	2008
Druh úniku/přenosu	Úniky do ovzduší, Úniky do vody, Úniky do půdy, Přenosy v odp. vodách, Přenosy v odpadech
Typ úniku/přenosu	Běžné
Metoda zjišťování	C, M, E
Vybrané látky	Všechny
Obec	Hostinné
Seskupit podle	Organizace/provozovny

Nebyla nalezena žádná data

Obrázek ENV 1-3: Výsledky vyhledávání v IRZ

Souhrnné údaje

Celkový počet provozoven: 0
Počet látek - Přenosy v odpadech: 0
Počet látek - Úniky do vody: 0
Počet látek - Přenosy v odp. vodách: 0
Počet látek - Úniky do ovzduší: 0

Výpis z databáze Cenia k mapě na geoportal.cenia.cz:

Závěr:

Obec Hostinné nevykazuje žádné známky znečištěnosti ovzduší.

Případová studie Hostinné

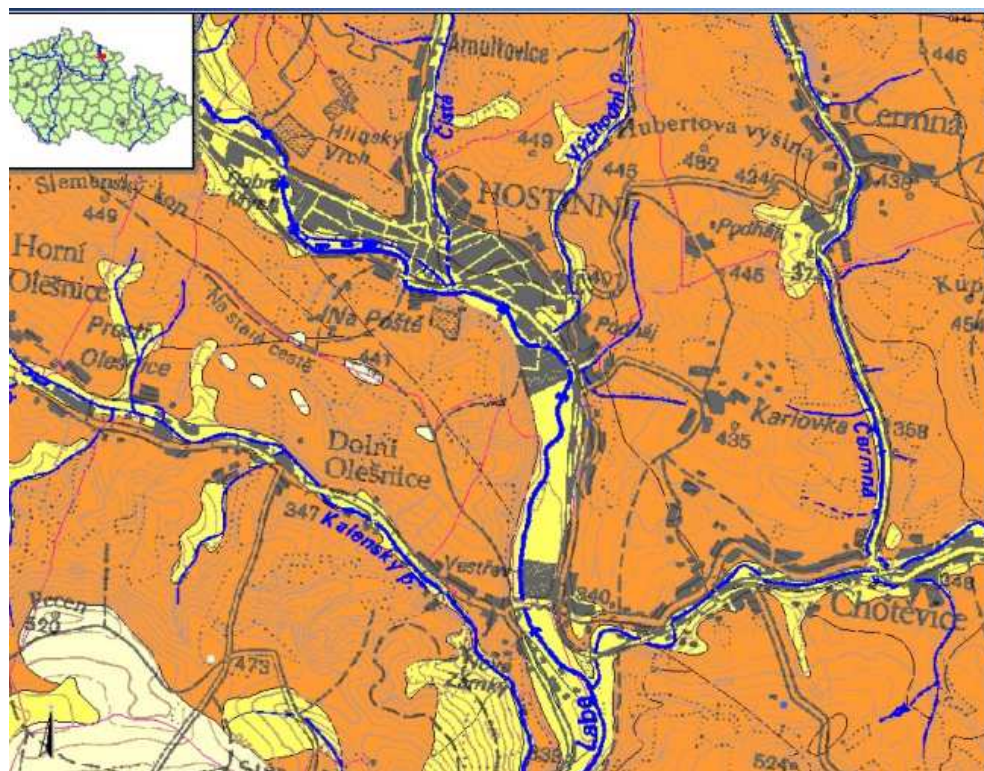
k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

3.1.4 Znečištění radonem

Znečištění území radonem v daném místě (dle map a měření ČGS) je jednou z charakteristik ovlivňujících zdraví obyvatel a kvalitu života, včetně doby dožití. Radon ovlivňuje život z mnoha hledisek a proto je jeho zvýšená koncentrace závažným limitem osídlení.

Radon je jedním z plynů, který se uvolňuje z geologického podloží a proto také velmi nepravidelně může ovlivňovat kvalitu života. Kvalita života je ovlivněna v lokalitách a sídlech současně se zvýšeným množstvím radonu v podloží (většinou jde o území charakteristických přeměněných nebo vyvřelých hornin a jejich zlomů, např. Pluton). Radon se postupně uvolňuje jak do vody, tak do vzduchu a pokud se dostane lidské tělo k větší expozici radonem, může dojít ke zvýšenému výskytu rakoviny a jiným jevům. Výskyt radonu velmi silně závisí na kvalitě a tvaru podloží.

Dle radonových map níže uvedených lze konstatovat, že obec Hostinné má radonový index 2 – přechodný. Všude v blízkém okolí obce je však již zaznamenán radonový index 3 – střední. Pro úplnost uvedme, že celkem má škála hodnocení čtyři stupně (1 - nízký, 2 – přechodný, 3 – střední a 4 – vysoký).

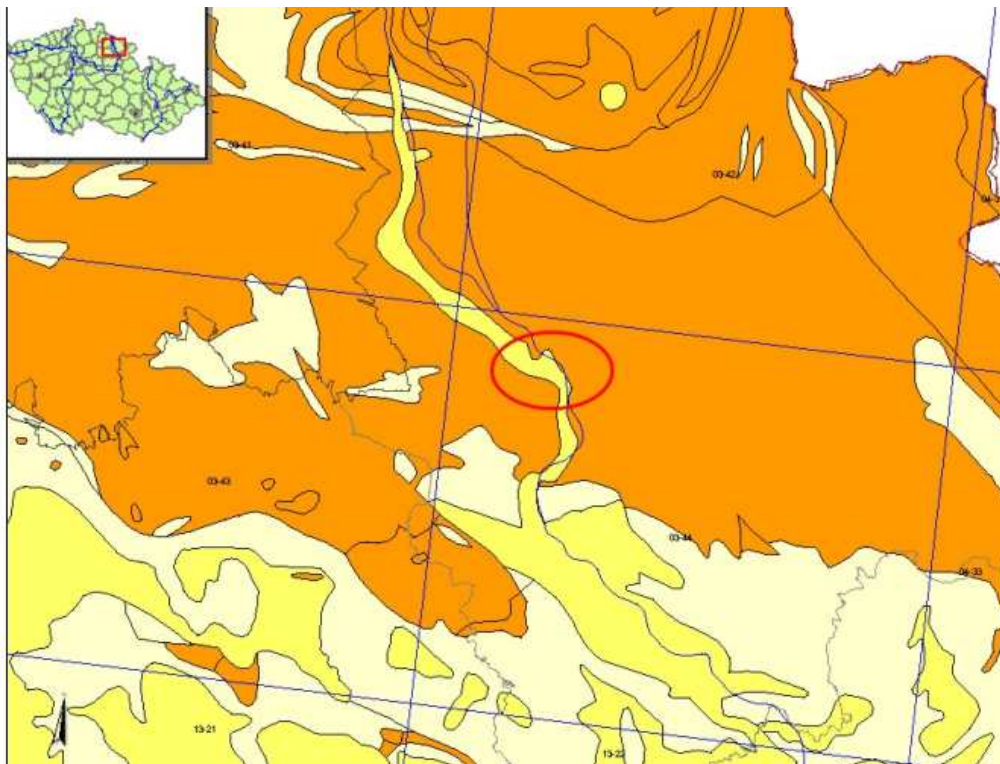
Obrázek ENV 1-4: Radon v obci Hostinné

Zdroj: http://mapy.geology.cz/website/new_radon/viewer3.htm

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Obrázek ENV 1-5: Radon v okolí obce Hostinné

Zdroj: http://mapy.geology.cz/website/new_radon/viewer3.htm

3.1.5 Zařazení do oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší v rámci ČR

Jedná se o standardní ukazatel kvality ovzduší v rámci ČR i jednotlivých krajů, který svědčí o kvalitě života v obci v předchozím období a o jejích tendencích. Ukazatel je významně ovlivněn průběhem zimního období (čím delší zima, tím větší rozsah oblastí se zhoršeným ovzduším), je proto vhodné tento údaj zajistit od roku 2000, aby řada vypovídala o případném kolísání, či pevném začlenění do oblasti zhoršené kvality ovzduší.

Zdroj dat: Odkaz se nachází, včetně komentáře na stránkách ČHMI :

<http://www.chmi.cz/uoco/isko/groc/gr08cz/kap243.html>

Obec Hostinné se NENACHÁZÍ v oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší vzhledem k cílovým imisním limitům pro ochranu zdraví. Stejně tak se NENACHÁZÍ v oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší vzhledem k cílovým imisním limitům pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu. Naopak se NACHÁZÍ v oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší vzhledem k cílovým imisním limitům pro ochranu zdraví se zahrnutím přízemního ozonu. Nutno však dodat, že tuto oblast tvoří téměř celá Česká republika. Další sledovanou skupinou jsou oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší vzhledem k imisním limitům pro ochranu ekosystémů a vegetace na území NP a CHKO bez zahrnutí přízemního ozonu a se zahrnutím přízemního ozonu, Hostinné se opět NENACHÁZÍ mezi těmito oblastmi.

Závěr: obec není zařazena mezi oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší v ČR, pouze vzhledem k cílovým imisním limitům pro ochranu zdraví se zahrnutím přízemního ozonu.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

3.2 ENV2 – Kvalita pitné vody v obci a jejích zdrojů v poměru k produkci a likvidaci odpadní vody na obyvatele sídla

3.2.1 Kvalita pitné vody a odpadní vody a % jejího čištění na ČOV

Kvalita pitné vody a čištění odpadních vod je jedním z rozhodujících faktorů pro kvalitní život občanů, limituje výskyt různých druhů nemocí, genetických poruch a umožňuje zdravý vývoj. Čištění odpadních vod přispívá k rozvoji přírody a krajiny a současně ochraňuje horizont podzemních vod před znečištěním.

3.2.2 Kvalita pitné vody

K tématu vlastnosti pitné vody je možno shrnout z vyhlášky následující :

Vlastnosti pitné vody (Vyhláška Ministerstva zdravotnictví 252/ 2004 Sb)

Pitná voda

- určuje sledovat některé chemické vlastnosti vod a vytyčuje mezní hodnoty ve vodě přítomných sloučenin. Některé z těchto sloučenin mohou působit škodlivě na lidský organismus, jiné způsobují potíže při využívání v domácnostech (praní, vaření) a konečně obsah některých látek indikuje přítomnost organického znečištění (fekálního). V následujícím textu jsou seřazeny látky, které mohou být přítomny v pitné vodě podle čísel ukazatelů uvedených ve jmenované vyhlášce s uvedením krátké charakteristiky hodnoty.

Dusičnany, NO₃

Dusičnany jsou v malém množství téměř vždy přítomny ve vodě, avšak při větším množství indikují bakteriologické znečištění. Vyhláška připouští v normálně používaných pitných vodách až 50 mg/l dusičnanů (doporučená hodnota pro kojence 15 mg/l).

Dusitany, NO₂

Dusitany se tvoří bakteriálním rozkladem organických látek, hlavně fekálního původu. Samy o sobě nejsou dusitany škodlivé, ale jsou to výrazné indikátory nebezpečného znečištění vody (obvykle čerstvého znehodnocení). Vyhláška připouští množství dusitanů v koncentraci do 0,5 mg/l.

Reakce vody , pH

Reakcí vody se rozumí koncentrace vodíkových iontů, přítomných ve zkoušené vodě a hodnota je označována jako pH. Hodnota pH = 7 je neutrální reakce, pod pH 7 je reakce vody kyselá a nad pH 7 je reakce alkalická.

V přirozených vodách kolísá hodnota pH v mezích 5 – 8. Vody z bystřin, které jsou velmi měkké, bývají kyselé, neboť je v nich málo solí, avšak dosti kyseliny uhličitě, která se tvoří činností mikroorganismů. Větší výkyvy hodnoty pH od neutrálního stavu naznačují zatížení vody různými nečistotami. Vyhláška doporučuje rozmezí pH 6,5 – 9,5.

Sírany, SO₄²⁻

Sírany sodné, draselné a hořečnaté působí v menším množství léčivě, avšak ve větších koncentracích vyvolávají průjem. V zásadě však nejsou lidskému zdraví nebezpečné. Běžný obsah síranů bývá do 100 mg/l, u velmi tvrdých vod se připouští maximálně 250 mg/l.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Vápník a hořčík, Ca a Mg

Obsah vápníku a hořčíku ve formě jejich solí přítomných ve vodě určuje tzv. tvrdost vody.

Vyhláška doporučuje u pitné vody celkovou tvrdost 0,9 – 5,0 mmol.l⁻¹.

Uvádí se, že ani abnormálně tvrdé vody nezpůsobují zdravotní potíže, avšak jsou nevhodné pro vaření, mytí, praní. Podzemní vody bývají obvykle tvrdé na rozdíl od vod povrchových.

Podle tvrdosti bývají vody hodnoceny takto:

- * vody velmi měkké 0 – 0,7 mmol.l⁻¹.
- * vody měkké 0,7 – 1,5 mmol.l⁻¹.
- * vody středně tvrdé 1,5 – 2,3 mmol.l⁻¹.
- * vody dosti tvrdé 2,3 – 3,0 mmol.l⁻¹.
- * vody tvrdé 3,0 – 4,5 mmol.l⁻¹.
- * vody velmi tvrdé 4,5 – 9,0 mmol.l⁻¹.
- * vody mimořádně tvrdé nad 9,0 mmol.l⁻¹.

Železo, Fe

Železo se nachází v rozdílném množství v povrchových i podzemních vodách. Železo a většina železitých sloučenin sice nepůsobí zdravotní potíže, ale jeho výskyt je provázen chuťovými závadami a zabarvením vody. Z těchto důvodů jsou pro obsah železa ve vodě určeny pro zásobování obyvatelstva 0,2 mg/l. Jako žádoucí koncentrace bývá udávána hodnota 0,1 mg/l. Obsah manganu Mn by měl být max. 0,05 mg/l.

Amonné ionty, NH₄

Amoniak (čpavek) se tvoří hnitím organických dusíkatých látek v půdě při nepřístupnosti kyslíku a dále obvykle reaguje s přítomnými látkami na amonné soli. Při pH vody vyšším než 8 se může vyskytovat jako volný čpavek. Za přítomnosti dostatku kyslíku vznikají dusičnany. Do pitné vody se amoniak může tedy dostávat z půdy, nebo prostřednictvím odpadních vod. I malé množství amonných iontů v pitné vodě indikuje fekální znečištění. Množství amonných iontů nesmí překročit hodnotu 0,5 mg/l.

Chloridy, Cl⁻

Chloridy jsou téměř v každé vodě. Ze zdravotního hlediska jsou tyto vody nezávadné, pokud se dostávají do vody přirozeným způsobem. Je však nebezpečí, že chloridy se do vody dostaly prostřednictvím odpadních vod. Jsou tedy vždy považovány za indikátory fekálního znečištění a vyhláška proto jejich množství připouští maximálně 100 mg/l. Vyšší hodnoty lze připustit, pokud je prokázán jejich nezávadný původ (např. výluh geologického podloží).

Vodivost

Vodivost vody je obrácená hodnota jejího elektrického odporu, daného přítomností převážně anorganických solí. Hodnota slouží k rychlé orientaci při rozboru vody a k posouzení její mineralizace. Pokud je vodivost uváděna v μScm⁻¹ lze po jejím vynásobení číslem 0,5 přibližně odhadnout množství rozpuštěných solí v mg/l.

Vápník, Ca

Vyhláška doporučuje jeho obsah 40 – 80 mg/l, ovlivňuje kvalitu a průtok pitné vody v síti i člověka.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Hořčík, Mg

Mezní hodnotou je max. 125 mg/l, minimální doporučená hodnota je 10 mg/l, požadovaný poměr mezi Mg a Ca by měl být 1 : 2.

Oxidovatelnost, CHSK_{Mn}

Oxidovatelnost neboli okysličitelnost vody je výrazným znakem znečištění vody organickými látkami. Množství organických látek ve vodě, schopných oxidace, se pak udává v mg kyslíku /l, které jsou při okysličování spotřebovány. Stanovení množství organických látek podle spotřeby kyslíku je sice pouze porovnávací hodnota (není zcela přesné), ale pro posuzování charakteru znečištění vody pro praxi vyhovuje. Ve vyhlášce je pro pitné vody hranice pro oxidovatelnost max. 3 mg kyslíku v litru.

Kyselinová neutralizační kapacita, KNK_{4,5}; HCO₃⁻

Tato hodnota se dříve nazývala celkovou alkalitou. Vyhláška doporučuje pro pitnou vodu minimální hodnotu alkality 0,8 mmol/l. Velikost této hodnoty příznivě ovlivňuje chuť vody.

Fosfáty , P₂O₅:

Fosfáty také patří mezi indikátory fekálního znečištění. V dřívější normě bylo uváděno maximálně přípustné množství v hodnotě 1 mg/l. Fosfor se do vody dostává buď přirozeným způsobem nebo z půd, dnes nejčastěji z hnojení fosforečnými hnojivy a z odpadních vod (divoké vyvážení žump a septiků) .

Mikrobiologie

Pro individuální zásobování je stanoveno nulové množství bakterií v pitné vodě, bakterie jsou výrazným signálem organického, nejčastěji fekálního znečištění, často i dálkovou kontaminací vody.

Escherichia coli	KTJ/100 ml	0
Koliformní bakterie	KTJ/100 ml	0
Počet kolonií při 22 ⁰ C	KTJ/ml	500
Počet kolonií při 36 ⁰ C	KTJ/ml	100

Údaje o kvalitě pitné vody nebyly z Městské správy Hostinné s. r. o. v době zpracovávání případové studie k dispozici.

3.2.3 Procenta odpadní vody čištěné na ČOV

Dle odhadu starosty obce Hostinné činí množství odpadní vody čištěné na ČOV 90% z celkového objemu odpadních vod.

Procentuální hranice udržitelnosti pro čistírny odpadních vod je 85% vyčištěné vody na ČOV. Obec Hostinné tedy plně vyhovuje této podmínce.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

3.2.4 Kvalita zdrojů podzemní vody v obci

Kvalita pitné vody v obci dle hlavních parametrů – podzemní voda				
Parametr kvality vody / rok	2008	2009	2010	Poznámka
Dusičnany, NO ₃	21,20	14,53	-	
Dusitany, NO ₂	<0,01	<0,01	-	
Reakce vody, Ph	6,69	6,99	-	
Sírany, SO ₄ ²⁻	30,60	34,80	-	
Vápník a hořčík, Ca a Mg	1,53	1,94	-	
Železo, Fe	0,13	0,33	-	
Amonné ionty, NH ₄	<0,05	<0,05	-	
Chloridy, Cl ⁻	19,33	9,33	-	
Vodivost	42,86	34,60	-	
Vápník, Ca	58,76	46,70	-	
Hořčík, Mg	11,37	9,93	-	
Oxidovatelnost, CHSK _{Mn}	0,60	<0,50	-	
Kyselinová neutralizační kapacita, KNK _{4,5} ⁺ , HCO ₃ ⁻	2,73	2,26	-	
Fosfáty, P ₂ O ₅ :			-	
Escherichia coli KTJ/100 ml	0	0	-	
Koliformní bakterie KTJ/100 ml	0	0	-	

Tabulka ENV 2-2 Kvalita pitné vody v obci Hostinné dle hlavních parametrů

Dle výše uvedených limitů a doporučení je podzemní voda v obci Hostinné velmi dobrá, pouze hodnota železa (Fe) v roce 2009 je mírně vyšší. PH je téměř neutrální, souhlasí s vyhláškou. Vápník a hořčík řadí podzemní vodu v obci mezi středně tvrdé.

3.2.5 Počet osob napojených na vodovod

Dle informace od starosty obce je na vodovod napojeno 100% obyvatel.

Čistírna odpadních vod - podíl obyvatel připojených na funkční kanalizaci napojenou na funkční ČOV (více než 70% účinnost)

A měřitelná procenta dalšího využití odpadních vod, včetně splachových (nádrže na dešťovou vodu, poldery, recyklace odpadní vody ze sprch, recyklace vody z ČOV, technologické vody)

Dle informace od starosty činí tento podíl 85%.

Ve všech sídlech ČR je požadována účinnost ČOV min. 85 % a současně i připojení alespoň 90% obyvatel sídla. Obec Hostinné tedy vyhověla požadavkům udržitelného rozvoje.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

3.3 ENV3 – Pohoda prostředí sídla

3.3.1 Produkce a složení komunálního odpadu na hlavu

Výpočty byly provedeny na základě číselných podkladů, které pro tuto případovou studii poskytl starosta obce.

	2005	2006	2008
tun celkem/rok	1170,467	1307,036	1453,913
tun /na hlavu	0,246	0,275	0,306

Tabulka ENV 3-1 Množství komunálního odpadu obce Hostinné

	2005	2006	2008
tříděný odpad	491,517	599,158	587,913
netříděný odpad	678,95	707,878	866

Tabulka ENV 3-2 Složení komunálního odpadu obce Hostinné

Druh odpadu	Kg/rok
Plasty	9,62
Obaly znečištěné nebezpečnými látkami	0,03
Pneumatiky	3,59
Asfaltové směsi	0,38
Shrabky z česlí	10,14
Kaly z čištění kom. odpadních vod	70,94
Papír a lepenka	13,1
Sklo	11,26
Barvy, lepidla	0,53
Vyřazená elektrická a elektronická zařízení	0,35
Jiný biologicky nerozložitelný odpad	1,01
Objemný odpad	3,28

Tabulka ENV 3-3 Složení komunálního odpadu obce Hostinné v roce 2008

V rámci hodnocení tohoto ukazatele je vždy rozhodující poměr tříděných odpadů na hlavu a odpadů sbíraných jako takových, tedy cca jaký je podíl tříděných odpadů. Jako tajenka zůstává, kde mizí různé druhy odpadu, které nejsou dotříděny, ale to je právě na iniciativě a stimulaci obce, aby občany dokázala přesvědčit, aby třídili.

Zásadním číslem pro jakoukoliv obec je tedy množství vytříděného odpadu z celku a v relaci k číslům roku 2008 je obec s odpovídajícím systémem třídění a sběru odpadu ta, kde je sbíráno více než 36 kg/os. A výborný, účinný systém je tam, kde je sbíráno více jak 45 kg/os. tříděného odpadu z běžných sběrů.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Obec Hostinné má podíl tříděného odpadu na celkovém množství odpadu ve sledovaných letech vždy mezi 40 % a 50 %, obyvatelé obce patří tedy k těm „svědomitějším“.

3.3.2 Koeficient ekologické stability

Jde o základní ukazatel ekologické stability v obci a na jejím k.ú. Jde o podíl ekologicky významných ploch (lesy, pastviny, mokřady, rybníky, sady, louky, atd.) ku plochám nízké ekologické stability (zastavěná plocha, orná půda, chmelnice, vinice a sady s černým úhorem, atp.).

Koeficient ekologické stability v roce 2008: 1,85

Koeficient ekologické stability v roce 2007: 1,85

Koeficient ekologické stability v roce 2006: 1,84

Koeficient ekologické stability v roce 2005: 1,84

Koeficient ekologické stability v roce 2000: 1,85

Dle zavedené stupnice hodnoty v intervalu 0,9 – 1,9 svědčí o území hospodářském, ale relativně zachovalém. Hodnoty obce Hostinné se blíží dokonce k hodnotě 2, lze tedy konstatovat, že krajina v okolí je relativně vyvážená, kostra ekologické stability krajiny je na lokální úrovni i na zčásti na regionální úrovni zachovalá a návaznosti jednotlivých systémů ekologické stability jsou zachovány, nebo je lze bez problémů obnovit, stejně jako vazby jednotlivých krajinných prvků mimo obec.

3.3.3 Počty havárií na životním prostředí a starých ekologických zátěží v území

Počet havárií na ŽP: 0

Staré ekologické zátěže: 1 – Podhájí. Nachází se sice na katastrálním území obce Čermná, nikoli obce Hostinné, ale přesto relativně blízko

Obec, která nemá staré zátěže je velmi ojedinělá a její prostředí má velmi dobrý základ pro rozvoj turistiky i jiných činností spojených s rekreací a dobrým životním stylem. Obec Hostinné se k těmto řadí.

3.3.4 Počty pokut a havárií na 100 občanů obce

Údaj byl odečten dle metodiky z Geoportálu Cenia, dostupný je však pouze za rok 2002. Podrobnější informace nabízí obrázek níže.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Úvod Adresář Zákony Životní situace Podání Mapy Online noviny VS

Škody na vodách a pokuty ČIŽP

Vyhledávání
Vyhledání úřadu
Tematické úlohy
Vrstvy
Legenda
Nastavení
Odkazy

Životní prostředí
Ochrana životního prostředí
Biosferické rezervace UNESCO, Geo
Chráněná území
Chráněné oblasti přirozené akumulace
NATURA 2000
Obce pod 2000 obyvatel nacházející
Staré ekologické zátěže
Krajinný pokryv
CORINE 2006 & CORINE 2000 & CORI
Lesní plochy a jejich změny podle CO
Plochy luk a pastvin a jejich změny p
Plochy orné půdy a jejich změny podl
Plochy stálých kultur a jejich změny p
Plochy umělých povrchů a jejich změ
Různorodé zemědělské plochy a jejich

Atmosféra

	Kraj	Subjekt	IČO	IČZUJ	Paragraf	Pokuta
v mapě	HK	Krkonošské papírny, a.s., Hostinné	45534284	579297	! 14/1,3,22/1,2/157/98	25000

3.3.5 Zásobení obce energiemi

Tento údaj získáváme zejména proto, aby bylo jasné jakým způsobem je obec vytápěna a jaký by byl možný příspěvek CO₂ ke klimatické změně z lokálního vytápění.

Rozdělení spotřeby energií v Hostinném:

PLYNOFIKACE 95%

ELEKTRICKÁ ENERGIE: dostatečný distribuční primární rozvodný systém 35kw – linky s napájecími body v Poříčí u Trutnova a Vrchlabí (vlastní napájecí bod mají KRPAP) – celkem 23 transformačních stanic

ZÁSOBOVÁNÍ TEPLEM: možná dálková dodávka tepla ze soustavy CZT, jejímž zdrojem tepla je výtopena závodu KRPA01 s kogenerační jednotkou! (%)

Ohřev užitkové vody se u objektů vytápěných z kotelen domovních, sídlištních či průmyslových provádí v zásobníkových ohřivačích připojených na zdroj tepla ústředního vytápění a v zásobníkových ohřivačích kombinovaných

Kvalita ovzduší v obcích i městech ČR a s tím i zdraví obyvatel a kvalita života jsou zásadně ovlivňovány zejména při vytápění nekvalitními pevnými palivy v domácích topeništích. Vytápění nekvalitními palivy v domácích topeništích a současně i nízký nebo žádný podíl obnovitelných zdrojů energie jsou cestou k neudržitelnému rozvoji.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Jako zásadní je tedy procento domácností vytápěných jinak než pevnými palivy v lokálních topeništích (odpadní pára, elektřina, centrální vytápění na plyn, plyn, atp.) a zároveň podíl obnovitelných zdrojů energie. Pokud je podíl jiných zdrojů tepla než spalováním pevných paliv větší než 60 % tak obec nebo město významně přispívá k udržitelnosti a kvalita života postupně stoupá.

Výše uvedené město Hostinné tedy spadá již do kategorie měst s udržitelným způsobem vytápění, na rozdíl např. od Horního Újezdu, kde ekonomická situace pilířů udržitelnosti vychýlila stav k neudržitelnému rozvoji.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

4. EKONOMICKÉ INDIKÁTORY

4.1 E1 - Hodnocení finanční stability a schopnosti realizovat budoucí investice (ukazatel finančního zdraví)

Ukazatel finančního zdraví lze sledovat prostřednictvím veřejně dostupných dat (zejména systém ARIS, jehož zřizovatelem je Ministerstvo financí: <http://www.info.mfcr.cz/aris/>). Pomocí jednoduchých výpočtů z dat pocházejících z konečných finančních výkazů za příslušný kalendářní rok vyjadřuje ukazatel vývoj finanční situaci města z hlediska minulosti, tj. 4 – 5 let (databáze ARIS shromažďuje finanční výkazy měst od roku 2001. Tento přístup nabízí srovnání hospodářských výsledků města v uplynulých letech a naznačuje trendy jeho vývoje do budoucna, což usnadňuje finanční plánování budoucího vývoje (prognóza).

Struktura databáze ARISweb (menu Presentace údajů ÚSC) podle dat využívaných indikátory (jsou ve sloupci Název položky):

Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC (podle let)		
Část	Skupina položek	Název položky
Pevné části	III. Financování	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků
	IV. Rekapitulace příjmů, výdajů, financování a jejich konsolidace	Třída 1 - Daňové příjmy
		Třída 2 - Nedaňové příjmy
		Třída 3 - Kapitálové příjmy
		Třída 4 - Přijaté transfery
		Třída 5 - Běžné výdaje
		Třída 6 - Kapitálové výdaje
		Výdaje celkem
		Konsolidace příjmů
		Konsolidace výdajů
Příjmy	I. Rozpočtové příjmy	Položky 42xx (může být obsažena vícekrát nebo vůbec)
Výdaje	II. Rozpočtové výdaje	Položky 5141 (může být obsažena vícekrát nebo vůbec)
		Položky 5178 (může být obsažena vícekrát nebo vůbec)
		Položky 6143 (může být obsažena vícekrát nebo vůbec)
Výkaz Rozvaha (bilance)		
Rozvaha	B. Oběžná aktiva	Dlužné cenné papíry k obchodování (Účet 253)
		Základní běžný účet (Účet 231)
		Běžné účty peněžních fondů (Účet 236)

Tabulka E 1-1 Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC (podle let)

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Aby bylo možné nějak souhrnně zhodnotit hospodaření města, byly pro zjednodušené vytvořeny 3 kategorie udržitelnosti (A, B, C). Na základě dosavadních zkušeností s hospodařením měst (a jeho jednotlivých velikostních kategorií) byly ke každému z dílčích výpočtů přiřazeny hodnoty, které lze považovat za optimální (A), únosné (B) a dlouhodobě zcela neudržitelné (C). Každý z dílčích výpočtů má přiřazenu svoji váhu v procentech podle toho, nakolik je jeho výsledek podstatný pro celkové vyhodnocení hospodaření města v jednotlivém roce.

Souhrnná kategorie se přiřadí podle převažujících hodnot (se zohledněním jejich vah). Finální výsledek pak lze interpretovat následovně:

A Územní jednotka má optimální finanční stabilitu a vysokou schopnost realizovat do budoucna své investice.

B Územní jednotka je uspokojivě finančně stabilní a udržitelná za předpokladu zachování alespoň stávajících hodnot rozšiřujících indikátorů.

C Územní jednotka je finančně nestabilní, do budoucna velmi riziková a s ohroženou schopností realizovat své investice. Neodpovídá kritériím ekonomické udržitelnosti.

Konkrétní souhrn výpočtů, intervaly hodnot, které odpovídají jednotlivým kategoriím, a procentuálně vyjádřenou váhu jednotlivých výsledků znázorňuje následující tabulka:

Malá a středně velká města	Provozní výsledek hospodaření	Běžné příjmy - běžné výdaje	> 0	A	0,1
			≤ 0	C	
	Poměr přebytku běžného rozpočtu	Podíl průměru přebytku běžného rozpočtu na běžných příjmech (%)	≥ 10	A	0,2
			0 - 10	B	
			≤ 0	C	
	Kapacita samofinancování	Podíl průměru přebytku běžného rozpočtu a kapitálových příjmů na kapitálových výdajích	$\geq 1,2$	A	0,1
			1 - 1,2	B	
			< 1	C	
	Krytí dluhové služby	Podíl průměru běžného rozpočtu a splátek ze závazků	$> 1,2$	A	0,3
			1 - 1,2	B	
			≤ 1	C	
	Peněžní rezervy	Souhrn likvidních aktiv / průměrný přebytek běžného rozpočtu	≥ 1	A	0,3
			interval (0, 1)	B	
			≤ 0	C	
A...	A > 80 %, B < 20 %, C = 0				
B...	A < 80 %, B > 20 %, C < 30 %				
C...	C ≥ 30 %				

Tabulka E 1-2 Výpočty pro malá a středně velká města

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Vysvětlivky k hodnocení:

Pokud považujeme finanční stabilitu za optimální (kategorie A), musí tato kategorie převažovat u většiny hodnot, resp. u všech podstatných. Naopak do této kategorie nelze zařadit územní jednotku, která by – byť jen v méně významném kritériu – měla výsledek odpovídající neudržitelné skupině (tj. C).

Pokud je podíl neuspokojivého hodnocení (tj. C) větší než cca třetinový, je považováno celkové hospodaření obce (resp. města, územního celku) za neuspokojivé, tudíž není podstatné zastoupení neboli podíl zbývajících hodnocení (tj. A a B).

Kategorie B potom odpovídá průměru mezi těmito hraničními kategoriemi.

Toto hodnocení se provádí na základě údajů jednoho kalendářního roku a může se v čase měnit, přičemž není vyloučeno, že během sledovaného intervalu 4 - 5 může územní jednotka dosáhnout v jednotlivých letech všech tří kategorií.

Provozní výsledek hospodaření

Přebytek běžného rozpočtu = (Třída 1 Daňové příjmy + Třída 2 Nedaňové příjmy + Třída 4 Přijaté transfery) – (Konsolidace příjmů + Konsolidace výdajů + Položka 42xx Investiční dotace + Třída 5 Běžné výdaje) + (Položka 5141 Placené úroky z úvěrů + 5178 Splátky leasingu + 6143 Investiční úroky)

Podíl přebytku běžného rozpočtu na běžných příjmech

Ukazatel = Přebytek běžného rozpočtu / (Třída 1 Daňové příjmy + Třída 2 Nedaňové příjmy + Třída 4 Přijaté transfery - Konsolidace příjmů)

Krytí dluhové služby

Ukazatel krytí dluhové služby =

Přebytek běžného rozpočtu / (Položka 5141 Placené úroky z úvěrů + 5178 Splátky leasingu + 6143 Investiční úroky + Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků¹)

Kapacita samofinancování

- podíl hrubých provozních výsledků, tj. přebytku běžného rozpočtu, a kapitálových příjmů na kapitálových výdajích.

Kapacita samofinancování = ((Třída 1 Daňové příjmy + Třída 2 Nedaňové příjmy + Třída 4 Přijaté transfery - Konsolidace příjmů) + Třída 3 Kapitálové příjmy) / Třída 6 Kapitálové výdaje

---

¹ Tato hodnota je ve výkazech (včetně ARISweb) uváděna se záporným znaménkem, proto je třeba ji do součtu dosadit po vynásobení * (-1).

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Peněžní rezervy / přebytek běžného rozpočtu

Peněžní rezervy = Účet 231 Základní běžný účet + Účet 236 Běžné účty peněžních fondů + Účet 253 Dlužné cenné papíry k obchodování

Hodnocení za roky 2006 – 2009 obec Hostinné

Část	Skupina položek	Název položky	2006	2007	2008	2009
Pevné části	III. Financování	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	-3027,94	-7281,39	-3301,91	-3163,24
	IV. Rekapitulace příjmů, výdajů, financování a jejich konsolidace	Třída 1 Daňové příjmy	39121,5	41894,28	44573,09	38253,81
		Třída 2 Nedaňové příjmy	1687,1	3213,19	2417,58	3751,31
		Třída 3 Kapitálové příjmy	14554,28	4842,79	2472,42	2538,04
		Třída 4 Přijaté transfery	39574,16	32967,83	38983,19	30117,95
		Třída 5 Běžné výdaje	58649,94	51517,58	53862,42	59834,6
		Běžné výdaje (po konsolidaci)	57184,26	45553,99	43051,95	54532,53
		Třída 6 Kapitálové výdaje	42714,02	34993,4	44489,65	12146,33
		Výdaje celkem	101364	86510,98	98352,07	71980,93
		Konsolidace příjmů	1465,68	5963,59	10810,47	5302,07
Konsolidace výdajů	1465,68	5963,59	10810,47	5302,07		
Příjmy	Rozpočtové příjmy (42xx)	8800,15	5776,66	8102,66	2444,78	
Výdaje	Rozpočtové výdaje (5141, 5178, 6143)	414,94	597,06	839,91	902,38	
Rozvaha	Oběžná aktiva	Dlužné cenné papíry (253)	0	0	0	0
		Základní běžný účet (231)	3044,81	4177,73	4052,14	3570,41
		Běžné účty peněžních fondů (236)	45,9	17,89	17,3	16,02
			<i>hodnoty v tis. Kč</i>			
	běžné dotace		29308,33			
	běžné výdaje po konsolidaci		57184,26			
	přebytek BR		13347,61	21378,12	24848,69	10746,07

Váha ukazatele	Název ukazatele	2006		2007		2008		2009	
		hodnota	hodnocení	hodnota	hodnocení	hodnota	hodnocení	hodnota	hodnocení
0,1	Přebytek běžného rozpočtu	13347,61	A	21378,1	A	24848,7	A	10746,07	A
0,2	Podíl přebytku běžného rozpočtu na běžný	0,1691	A	0,2965	A	0,3306	A	0,1608	A
0,3	Krytí dluhové služby	3,87687343	A	2,71349	A	5,99946	A	2,6431565	A
	Peněžní rezervy	3090,71		4195,62		4069,44		3586,43	
0,3	Peněžní rezervy/Přebytek běžného účtu	0,2	B	0,2	B	0,2	B	0,3	B
0,1	Kapacita samofinancování	2,18830632	A	2,19911	A	1,74503	A	5,7102878	A
Celkové hodnocení		B		B		B		B	
Vyhodnocení situace obce ve sledovaném roce		Finančně stabilní, udržitelné za předpokladu zachování alespoň stávajících hodnot rozšiřujících indikátorů.		Finančně stabilní, udržitelné za předpokladu zachování alespoň stávajících hodnot rozšiřujících indikátorů.		Finančně stabilní, udržitelné za předpokladu zachování alespoň stávajících hodnot rozšiřujících indikátorů.		Finančně stabilní, udržitelné za předpokladu zachování alespoň stávajících hodnot rozšiřujících indikátorů.	

Ze sledování několika předchozích let vyplývá, že obec Hostinné dlouhodobě vykazuje výsledné hodnocení „B“. Hospodaření obce Hostinné je tedy v těchto letech „finančně stabilní, udržitelné za předpokladu zachování alespoň stávajících hodnot rozšiřujících indikátorů.“ Tento dlouhodobý trend lze souhrnně označit za uspokojivý, v ideálním případě by však mohlo dojít ke zlepšení situace a „povýšení“ hospodaření obce do kategorie „A“. V důsledku ekonomické recese lze však v dalších letech očekávat spíše zhoršení finanční situace, charakterizované přiřazením do kategorie „C“.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

4.2 E2 - Stabilita a diverzifikace místní ekonomické základny

Ukazatel stability a diverzifikace místní ekonomické základny využívá v naprosté většině veřejně dostupných dat (MOS - Databáze Městské obecní statistiky Českého statistického úřadu). Indikátor je primárně zaměřen na nabídkovou stranu místního trhu práce, tedy charakter zaměstnanosti (aktivity podnikatelských subjektů, pracovní příležitosti pro obyvatele) a jeho možnou náchylnost k zásadním výkyvům (závislost na dominantním zaměstnavateli, nedostatečná podnikatelská aktivita).

Zdroje dat potřebných pro ukazatel jsou následující (viz tabulka):

Zdroj	Cesta	Indikátor (titulkový, dílčí)
MOS	http://vdb.czso.cz/xml/mos.html	Diverzifikace ekonomických činností (struktura podnikatelských subjektů dle odvětvové struktury) - položka MOS "Počet podnikatelů celkem"
		Ukazatel podnikatelské aktivity ve městě - položka MOS "Počet podnikatelských subjektů celkem"
		Dojždějí do zaměstnání do obce celkem
RIS	http://www.risy.cz/	Struktura podniků dle počtu zaměstnanců
ČSÚ	Individuální žádost na ČSÚ	Ukazatel podnikatelské aktivity ve městě, položka Počet zahraničních právnických osob
Živnostenský úřad	Databáze místně příslušného ŽÚ	Ukazatel podnikatelské aktivity ve městě (Počet vydaných živnostenských oprávnění v ORP Počet zaniklých živnostenských oprávnění)
ARIS	http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/aris/iariususc/index.pl	Výnos daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti na jednoho obyvatele
	Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu vybrané ÚSC; záložka Příjmy, položka 1112 (Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti)	
Ostatní	Webové stránky obcí, strategické dokumenty, stránky ČSÚ	Počet obyvatel celkem

Tabulka E 2-1 Zdroje dat pro hodnocení stability a diverzifikace místní ekonomické základny

Počet podnikatelů v obci

Rok 2008: 726

Rok 2007: 709

Rok 2006: 692

Rok 2005: 695

Počet podnikatelů na 1000 obyvatel

Rok 2008: 153

Rok 2007: 149

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Rok 2006: 146

Rok 2005: 146

Počet zahraničních právnických osob

Rok 2008: 27

Rok 2007: 16

Rok 2006: 16

Rok 2005: 16

Počet vydaných živnostenských oprávnění (ŽO) v obci Hostinné a v ORP Vrchlabí, Počet zaniklých živnostenských oprávnění v obci Hostinné a v ORP Vrchlabí

HOSTINNÉ

ROK	VYDANÁ ŽO	ZANIKLÁ ŽO
2005	81	4
2006	90	9
2007	104	5
2008	110	5

VRCHLABÍ

ROK	VYDANÁ ŽO	ZANIKLÁ ŽO
2005	244	27
2006	313	31
2007	304	30
2008	291	27

Obec se vyznačuje relativně dostatečnou podnikatelskou základnou, přičemž ve všech sledovaných letech výrazně převládá počet nových živnostenských oprávnění nad počtem zaniklých.

Zastoupení zahraničních právnických osob je relativně nízké, ovšem standardní vzhledem k velikosti municipality.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Diverzifikace ekonomických činností (struktura podnikatelských subjektů dle odvětví)

Počet podnikatelských subjektů podle odvětvové struktury	Počet
Zemědělství, lesnictví, rybolov	572
Průmysl	1492
Stavebnictví	1482
Doprava a spoje	232
Obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství	2822
Ostatní obchodní služby	1362
Veřejná správa, obrana, povinné sociální pojištění	32
Školství a zdravotnictví	262
Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	922

Tabulka E 2-2 Diverzifikace ekonomických činností (struktura podnikatelských subjektů dle odvětví) v obci Hostinné

Převažující ekonomickou činností tvoří obchod a služby, což je u tohoto typu obce obvyklé.

Struktura podniků dle počtu zaměstnanců

Tento ukazatel vypovídá o rozložení zaměstnanosti dle velikosti podniků a umožňuje identifikovat přítomnost dominantního zaměstnavatele, jehož ekonomická kondice ovlivňuje stabilitu místního trhu práce. Pokud převažují mikropodniky a malé podniky, lze usuzovat na významnou podnikatelskou aktivitu v obci. Z počtu středních a velkých podniků (vezmeme-li v úvahu velikost ÚSC podle počtu obyvatel), lze usuzovat na možnou přítomnost dominantního zaměstnavatele, což může v případě jeho ekonomických potíží značně ohrozit místní trh práce, a tedy i ekonomicky nepříznivě ovlivnit obyvatele dané územní jednotky.

Počet subjektů bez zaměstnanců	310
Počet subjektů s 1-9 zaměstnanci - mikropodniky	66
Počet subjektů s 10-49 zaměstnanci – malé podniky	19
Počet subjektů s 50-249 zaměstnanci – střední podniky	5
Počet subjektů s > 249 zaměstnanci – velké podniky	1

Tabulka E 2-3 Struktura podniků v obci Hostinné dle počtu zaměstnanců

Struktura podniků je vzhledem k velikosti obce adekvátní, převažují podnikající fyzické osoby, což vytváří dostatečnou základnu pro výběr sdílených daní do rozpočtu města. Jeden podnik s počtem zaměstnanců v rozmezí nad 249 je dominantní, v případě jeho potenciálních ekonomických problémů by mohla mít problémy i ekonomika města (Krkonošské papírny).

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Ukazatel vyjížd'ky a dojížd'ky za prací

– doplňkový indikátor, nebyl v rámci této případové studie sledován

Výnos daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti na jednoho obyvatele

Smysl tohoto dílčího ukazatele spočívá ve sledování v čase – jakým způsobem se vyvíjí podnikatelská aktivita v souvislosti s výběrem místních daní v ÚSC. Z hlediska tohoto trendu pak má svůj význam sledovat trend růstu či poklesu této položky v návaznosti na trend růstu či poklesu daňových příjmů (v ekonomické realitě let 2009 a 2010 lze očekávat pokles, proto je vývoj této položky vypovídající z hlediska stability podnikatelského prostředí v období hospodářské recese).

Položka 1112 (rok 2008): 913,48 tis. Kč

Počet obyvatel: 4747

Tento údaj se získá součinem Položka 1112 / počet obyvatel

Výnos daně z příjmu FO na 1 obyvatele: **192,4 Kč**

Obecně lze konstatovat, že podnikatelská aktivita v obci je dostatečná. Komplexní hodnocení ovšem velmi souvisí s registrovanou mírou nezaměstnanosti (indikátor SOC1). Vzhledem k tomu, že v roce 2008, z něhož pocházejí tato data (ovšem neobsahuje ještě současné ani očekávané dopady ekonomické recese) byla registrovaná míra nezaměstnanosti 6,1 %, potvrzuje tato provázanost dostatečnou ekonomickou stabilitu místního trhu práce ve sledovaném roce. Výnos daně z příjmu FO na 1 obyvatele vykazuje vzhledem k velikosti obce hodnotu poměrně nízkou.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

5. SOCIÁLNÍ INDIKÁTORY

5.1 SOC 1 - Sociálně-demografická struktura

Sociodemografická struktura obyvatel obce obsahuje zhodnocení obyvatel obce dle jejich postavení a role ze sociálně demografických, demografických, profesních, sociálních, kulturních a dalších aspektů. Vybrané ukazatele mají za cíl identifikovat nejdůležitější jevy a charakteristiky struktury obyvatel, jež se odráží v kvalitě života a promítají se v oblasti sociální koheze: demografická, vzdělanostní, sociální, socioekonomická struktura obyvatel, zaměstnanost, nezaměstnanost. Jako základní ukazatel byl zvolen vývoj počtu obyvatel, doplněný o relativní migrační saldo. Struktura obyvatel z hlediska věku je podchycena věkovým indexem (index stáří) a průměrným věkem.

5.1.1 Vývoj celkového počtu obyvatel

Vývoj počtu obyvatel vypovídá o vývoji obytné funkce obce a vzhledem k jeho charakteru a podmíněnostem vývoje počtu obyvatel (věková struktura, zdravotní stav, přirozená měna, atraktivita bydlení, dostupnost bydlení...) ho lze považovat za jeden z nosných indikátorů sociálního pilíře.

Zdroje dat: http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm

počet obyvatel k 1.6.2009 zdroj ČSÚ	Hostinné: 4732
počet obyvatel k 31.12.2008 zdroj ČSÚ	Hostinné: 4747
počet obyvatel k 31.12.2007 zdroj ČSÚ	Hostinné 4750
počet obyvatel k 31.12.2006 zdroj ČSÚ	Hostinné: 4745
počet obyvatel k 31.12.2003 zdroj ČSÚ	Hostinné: 4795
počet obyvatel k 31.12.2002 zdroj ČSÚ	Hostinné: 4818

Celkový přírůstek počtu obyvatel v roce 2008 = počet obyvatel k 31.12. 2008 - počet obyvatel k 31.12. 2007/ střední stav obyvatel v roce 2008 (počet obyvatel k 1.6.2008, nebo jako aritmetický průměr 2008 a 2007)

Celkový přírůstek počtu obyvatel v obci Hostinné v roce 2008: **-3**

Střední stav obyvatel v roce 2008: **4748,5**

Celkový přírůstek počtu obyvatel v roce 2007 = počet obyvatel k 31. 12. 2007 – počet obyvatel k 31. 12. 2006/ střední stav obyvatel v roce 2007 (počet obyvatel k 1.6. 2007 nebo jako aritmetický průměr 2007 a 2006)

Celkový přírůstek počtu obyvatel v obci Hostinné v roce 2007: **5**

Střední stav obyvatel v roce 2007: **4747,5**

Celkový přírůstek počtu obyvatel v obci Hostinné v roce 2006: **-14**

Střední stav obyvatel v roce 2006: **4752**

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Celkový přírůstek počtu obyvatel v obci Hostinné v roce 2005: **0**

Střední stav obyvatel v roce 2005: **4759**

Celkový přírůstek počtu obyvatel v obci Hostinné v roce 2004: **-36**

Střední stav obyvatel v roce 2004: **4777**

Celkový přírůstek počtu obyvatel v obci Hostinné v roce 2003: **-23**

Střední stav obyvatel v roce 2003: **4806,5**

Celkový přírůstek počtu obyvatel v letech 2003 až 2008 (= počet obyvatel k 31.12. 2008 - počet obyvatel k 31.12. 2003/ střední stav obyvatel jako aritmetický průměr 2003 a 2008).

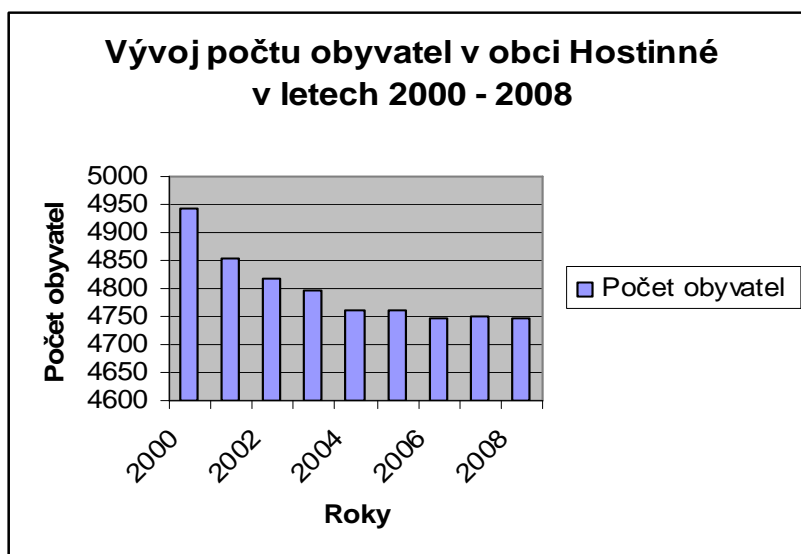
Celkový přírůstek počtu obyvatel v letech 2003 - 2008 byl v obci Hostinné: **-48**

Střední stav obyvatel jako aritmetický průměr 2003 a 2008: **4771**

Index změny počtu obyvatel = počet obyvatel k 31.12. 200x/ počet obyvatel k 31.12.200x-1

index změny počtu obyvatel k 31. 12. roku 2008 k 31.12. roku předcházejícího	0,999	počet obyvatel 2008: 4747	počet obyvatel 2007: 4750
index změny počtu obyvatel k 31. 12. roku 2008 k 31.12. roku 2003 (před pěti lety)	0,98999	počet obyvatel 2008: 4747	počet obyvatel 2003: 4795

Tabulka SOC 1-1 Index změny počtu obyvatel obce Hostinné v letech 2001 - 2008

Graf SOC 1-2 Vývoj počtu obyvatel v obci Hostinné za období 2000 – 2008

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Počet obyvatel v obci Hostinné má ve sledovaných letech stále klesající charakter, mění se však intenzita tohoto poklesu. Do roku 2003 je zaznamenán o něco rychlejší úpadek v počtu obyvatel, rok 2004 pak zaznamenává stagnaci, následující roky (sledováno do r. 2008) pouze nepatrné kolísání +/- 10 obyvatel.

Souhrnně lze říci, že hodnota počtu obyvatel nevykazuje v obci žádnou prudkou změnu (za všech sledovaných 8 let celkem byl zaznamenán úbytek pouze o 107 obyvatel).

Relativní Saldo migrace – tj saldo migrace (počet přistěhovalých-počet vystěhovalých) na 1000 obyvatel středního stavu

Zdroje dat: http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm

počet přistěhovalých v r. 2009	zdroj ČSÚ	Hostinné: 98
počet vystěhovalých v r. 2009	zdroj ČSÚ	Hostinné: 112
počet přistěhovalých v r. 2008	zdroj ČSÚ	Hostinné: 118
počet vystěhovalých v r.2008	zdroj ČSÚ	Hostinné: 135
počet přistěhovalých v r. 2007	zdroj ČSÚ	Hostinné: 102
počet vystěhovalých v r.2007	zdroj ČSÚ	Hostinné: 112
počet přistěhovalých v r. 2003	zdroj ČSÚ	Hostinné: 85
počet vystěhovalých v r.2003	zdroj ČSÚ	Hostinné: 124

http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/okresy/CZ0521/

Relativní migrační saldo = saldo migrace (tj počet přistěhovalých – počet vystěhovalých)/ 1000 obyvatel středního stavu daného roku (viz výše)

Relativní migrační saldo obce Hostinné je v roce 2009: -2,95

(údaje pro výpočet: saldo migrace = -14, střední stav obyvatel = 4739,5)

Relativní migrační saldo obce Hostinné je v roce 2008: -3,6

(údaje pro výpočet: saldo migrace = -17; střední stav obyvatel = 4748,5)

Relativní migrační saldo obce Hostinné je v roce 2007: -2,1

Relativní migrační saldo obce Hostinné je v roce 2006: -5,5

Relativní migrační saldo obce Hostinné je v roce 2005: -0,6

Relativní migrační saldo obce Hostinné je v roce 2004: -5

Relativní migrační saldo obce Hostinné je v roce 2003: -8,1

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

saldo migrace	
1992	-22
1993	-33
1994	-66
1995	-53
1996	-7
1997	-49
1998	3
1999	-30
2000	-25
2001	-60
2002	-26
2003	-39
2004	-24
2005	-3
2006	-26
2007	-10
2008	-17

Tabulka SOC1-2 Saldo migrace v obci Hostinné v letech 1992 - 2008 na 1000 obyvatel středního stavu

Pro srovnání jsou níže uvedena data za Královéhradecký kraj

zdroje: <http://www.czso.cz/xh/edicniplan.nsf/kapitola/521011-09--03>

<http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/obyvatelstvo-xh>

počet přistěhovalých v r. 2009	zdroj ČSÚ	5086
počet vystěhovalých v r.2009	zdroj ČSÚ	5554
střední stav 2009	zdroj ČSÚ	554 511
počet přistěhovalých v r. 2008	zdroj ČSÚ	6595
počet vystěhovalých v r.2008	zdroj ČSÚ	5015
střední stav 2008:	zdroj ČSÚ	553 366
počet přistěhovalých v r. 2007	zdroj ČSÚ	8208
počet vystěhovalých v r.2007	zdroj ČSÚ	6175
střední stav 2007:	zdroj ČSÚ	550 928
počet přistěhovalých v r. 2006	zdroj ČSÚ	6787
počet vystěhovalých v r.2006	zdroj ČSÚ	5312

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

střední stav 2006	zdroj ČSÚ	549 122
počet přistěhovalých v r. 2005	zdroj ČSÚ	6100
počet vystěhovalých v r.2005	zdroj ČSÚ	4725
střední stav 2005	zdroj ČSÚ	547 849
počet přistěhovalých v r. 2004	zdroj ČSÚ	5312
počet vystěhovalých v r.2004	zdroj ČSÚ	5022
střední stav 2004	zdroj ČSÚ	546 995
počet přistěhovalých v r. 2003	zdroj ČSÚ	5301
počet vystěhovalých v r.2003	zdroj ČSÚ	5254
střední stav 2003:	zdroj ČSÚ	548 000

Relativní migrační saldo = saldo migrace (tj počet přistěhovalých – počet vystěhovalých)/ 1000 obyvatel středního stavu daného roku (viz výše)

Relativní migrační saldo 2008: 2,86

Relativní migrační saldo 2007: 3,69

Relativní migrační saldo 2006: 2,69

Relativní migrační saldo 2005: 2,51

Relativní migrační saldo 2004: 0,53

Relativní migrační saldo 2003: 0,09

Migrační přírůstek je projevem atraktivity obce, podmíněně různými faktory: cenová dostupnost, atraktivita a kvalita prostředí, pobídky pro migranty ze strany obce či developerů. Relativní migrační saldo obce Hostinné vykazuje dlouhodobě (ve sledovaných letech 2003 – 2008) záporný charakter. Hodnoty jsou poměrně kolísavé, např. v roce 2005 je hodnota relativního migračního salda obce -0,6, zatímco v roce 2008 je tato hodnota -8,1. Zajímavé je srovnání s výsledky pro Královéhradecký kraj, který vykazuje naopak stále kladné hodnoty.

5.1.2 Věková, vzdělanostní, sociální, socioekonomická struktura obyvatelstva

Index stáří vypovídá o poměru složky poproduktivní a předproduktivní a velmi dobře může být alarmujícím indikátorem nepříznivé věkové struktury obce.

Zdroje dat:

http://www.hrdeckralove.czso.cz/xh/redakce.nsf/i/vekove_slozeni_obyvatel_v_obcich

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?childsel0=2&cislotab=DEMCU001&voa=tabulka&go_z_obraz=1&aktualizuj=Aktualizovat&childsel0=2&pro_1_34=CZ052

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?childsel0=5&cislotab=DEMCU001&voa=tabulka&go_z_obraz=1&aktualizuj=Aktualizovat&childsel0=5&pro_4_37=579297

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

počet obyvatel ve věku 0-14 let k 31.12.2008	Hostinné: 723
počet obyvatel ve věku nad 65 let k 31.12.2008	Hostinné: 631
počet obyvatel ve věku 0-14 k 31.12.2003	Hostinné: 749
počet obyvatel ve věku nad 65 let k 31.12.2003	Hostinné: 575

Index stáří = počet obyvatel ve věku nad 65 let/ 100 obyvatel ve věku 0 - 14 let

Index stáří v roce 2008 = 87,3 (výpočet: $100/723*631$)

Index stáří v roce 2003 = 76,8 (výpočet: $100/749*575$)

Index stáří v ORP Vrchlabí 2008 = 99,1 (výpočet $100/4087*4052$)

Index stáří v ORP Vrchlabí 2003 = 87,5 (výpočet $100/4276*3743$)

Index stáří v Královéhradeckém kraji 2008 = 109,6 (výpočet $100/79228*86858$)

Index stáří v Královéhradeckém kraji 2003 = 95 (výpočet $100/84476*80245$)

Index stáří v Královéhradeckém kraji 2009 = 111,67 (výpočet: $100/79811*89126$)

Index stáří byl pro tuto případovou studii sledován jak přímo v obci Hostinné, tak v příslušném správním obvodu obce s rozšířenou působností Vrchlabí a také v Královéhradeckém kraji, jehož je Hostinné součástí. Souhrnně lze říci, že srovnáním indexů stáří ve sledovaných letech (2003 a 2008) dochází k poklesu tohoto indexu na všech třech úrovních měření (obec, SO ORP, kraj). Porovnáme-li hodnoty indexu podle sledovaného území, zjistíme, že bez ohledu na rok jsou hodnoty nejnižší v samotné obci, nejvyšší pak za celý Královéhradecký kraj.

Průměrný věk vypovídá o rozložení populace dle věku, představuje průměrný dokončený věk vážený počtem osob v dané věkové kategorii, a tudíž komplexněji vypovídá o věkové struktuře obce.

Zdroje dat:

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?vo=tabulka&cislotab=OBY6031PU_OB2.67&verze=1&voa=tabulka&qo_zobraz=1&aktualizuj=Aktualizovat&verze=1&cas_387030=20031231

http://www.hradeckralove.czso.cz/xh/redakce.nsf/i/vekove_slozeni_obyvatel_v_obcich

<http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/p/4027-09>

Průměrný věk v obci Hostinné (2008): 39,9

Průměrný věk v obci Hostinné (2003): 38,8

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Průměrný věk v Královéhradeckém kraji (2008): 40,9

Průměrný věk v Královéhradeckém kraji (2003): 39,8

Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním

Zdroj dat:

[http://www.czso.cz/xh/redakce.nsf/i/obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání1](http://www.czso.cz/xh/redakce.nsf/i/obyvatelstvo_ve_veku_15_a_vice LET_podle_pohlavi_a_nejvyssiho_ukonceneho_vzdelani1)

Dostupnost těchto dat je pouze ze sčítání lidu, domů a bytů, tudíž je nutno uvažovat s určitou neaktuálností dat.

Podíl obyvatelstva s VŠ vzděláním v obci Hostinné (2001) je: 5,4 %

Podíl obyvatelstva s VŠ vzděláním v Královéhradeckém kraji (2001) je: 10,3 %

Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel je možné považovat za ukazatel míry vzdělanosti obyvatel obce. V současné době narůstá počet osob vysokoškolsky vzdělaných, avšak jsou stále zjevné regionální disparity, i rozdíly ve vazbě na populační velikost obce.

Podíl obyvatelstva s VŠ vzděláním v obci Hostinné je možné měřit bohužel pouze za rok 2001, aktuálnější data nejsou k dispozici. Je známo, že podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva všeobecně stoupá (zejména v posledních letech). Lze tedy předpokládat, že pokud by byl tento indikátor měřen za rok 2008, bylo by naměřené procento ještě vyšší. V porovnání s hodnotou Královéhradeckého kraje (10,3 % obyvatel s VŠ vzděláním) je však hodnota obce Hostinné (5,4 % obyvatel s VŠ vzděláním) výrazně nižší. Tento jev může být způsoben tím, že mnoho mladých lidí – rodáků z obce a budoucích VŠ absolventů nespátří v obci dostatečnou možnost uplatnění svého vzdělání, přestěhují se tedy „za prací“ do většího města a Hostinné zaznamená úbytek VŠ vzdělaných obyvatel. Nižší hodnota % obyvatel s VŠ vzděláním v porovnání s hodnotou kraje není pro obec velikosti Hostinného nikterak neobvyklá.

Zaměstnanost, nezaměstnanost

Míra nezaměstnanosti v obci. Míra nezaměstnanosti je komplexním společenským ukazatelem, jenž v sobě nese mnoho informací. V rámci sociálního pilíře supluje indikátor socioekonomické struktury obyvatel i kvality sociálního prostředí obce.

Zdroje dat ČSÚ:

<http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast1/prace?opendocument&kraj=xh&ebe>

Úřady práce

Časová řada: např. Nezaměstnanost 2005 :

http://www.czso.cz/xh/redakce.nsf/i/tab_7_nezamestnanost_k_31_12_2005, případně přímo dotaz na ČSÚ

Registrovaná míra nezaměstnanosti v obci Hostinné (2008): 6,1%

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Registrovaná míra nezaměstnanosti	2005	2006	2007	2008
Královéhradecký kraj	7,33	6,32	4,70	4,81
Hostinné	8,71	8,41	7,33	6,1

Výše nezaměstnanosti by s největší pravděpodobností měla být v korelaci s mírou spokojenosti obyvatel a s výší dávek sociální podpory. Nezaměstnanost je podmíněna lokalizací sídla, jeho ekonomickou atraktivitou, nabídkou pracovních příležitostí atd., je nutné tedy hodnocení provádět komplexně a hodnotit úroveň nezaměstnanosti ve vazbě na vyšší územní jednotky.

V meziročním srovnání registrované míry nezaměstnanosti v obci Hostinné lze říci, že má tento indikátor sestupnou tendenci. Je to pozitivní závěr oproti současnému všeobecnému trendu. V porovnání s mírou nezaměstnanosti celého Královéhradeckého kraje má však obec hodnoty vyšší, v letech 2007 a 2008 dokonce výrazně.

Počet obyvatel v obci Hostinné v letech 2000 - 2008

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Počet obyvatel	4944	4854	4818	4795	4759	4759	4745	4750	4747

Pro srovnání růstových/klesajících tendencí je níže uvedena tabulka počtu obyvatel Královéhradeckého kraje

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
¹ 550 892	549 329	548 437	547 563	547 296	548 368	549 643	552 212	554 520

Počet obyvatel jako absolutní číslo samozřejmě v sobě nenese kvalitativní vlastnost, ovšem je nutné brát na něj zřetel při hodnocení indikátorů.

Počet obyvatel v obci Hostinné se v posledních devíti letech pohybuje stále mezi 4700 a 5000. Větší výkyvy tedy nejsou zaznamenány. Nedošlo k žádným výrazným migračním procesům. V meziročním srovnání dochází k pozvolnému úbytku počtu obyvatel.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

5.2 SOC 2 - Sociální prostředí

Kvalita sociálního prostředí zhodnocuje prostředí sídla z hlediska životních a pracovních podmínek občana, úrovně příjmů, kvality vzdělání a zhodnocení společenství jako takového.

Navržené ukazatele pokrývají následující oblasti: životní úroveň, dostupnost a kvalita vzdělávání, dostupnost a kvalita veřejných služeb, kriminalita, rovnoprávnost žen, kvalita bydlení. Kvalita životní úrovně na úrovni obce je těžko měřitelná, z tohoto důvodu byl zvolen ukazatel, monitorující výši sociálních dávek.

Dostupnost a kvalita vzdělávání jako základní podmínky kvality života je sledovaná na úrovni malých obcí pouze z hlediska přítomnosti mateřské a základní školy v obci, ve větších městech je toto téma řešeno v rámci indikátoru dostupnost klíčových služeb. Dostupnost a kvalita veřejných služeb jsou měřeny ukazateli, vypovídajícími o dostupnosti těchto služeb (u malých obcí je sledována prostá přítomnost tohoto zařízení).

Další nedílnou složkou sociálního prostředí je pocit bezpečí, který je měřen počtem trestných činů na 1000 obyvatel. Součástí kvality života je téma rovnoprávnost žen, lze jej částečně identifikovat též na lokální úrovni (účast žen v politice).

Téma bydlení je hodnoceno podílem neobydlených bytů z důvodu nezpůsobilosti k bydlení a atraktivitou bydlení, měřenou intenzitou bytové výstavby.

Pro vyhodnocení tohoto indikátoru je třeba provést dotazníkové šetření.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

DOTAZNÍKOVÝ FORMULÁŘ:

1. Jak jste spokojen(a) s Vaší obcí / městem jako místem, kde žijete a pracujete?
(odpověď запиšte)

1. *Velmi spokojen(a)*
2. *Spíše spokojen(a)*
3. *Spíše nespokojen(a)*
4. *Velmi nespokojen(a)*

2. Jak jste celkově spokojen(a) s následujícími oblastmi života ? (odpověď запиšte k jednotlivým .bodům otázky)

1. *Velmi spokojen(a)*
  2. *Spíše spokojen(a)*
  3. *Spíše nespokojen(a)*
  4. *Velmi nespokojen(a)*
  5. *Nevím, nemohu hodnotit*
1. S dostupností základních veřejných služeb (zdravotní služby, sociální služby, školy, veřejná doprava atd.)
  2. S možnostmi zaměstnání ve Vaší obci (městě)
  3. S možnostmi účastnit se místního plánování a rozhodování o veřejných věcech, veřejných setkání, besed občanů se zástupci obce (města) apod.
  4. S kvalitou okolního životního prostředí
  5. S kvalitou veřejných ploch určených k oddychu

3. Nalik jste spokojen(a) s dostupností následujících služeb ve Vašem městě (obci)?
(odpověď запиšte k jednotlivým bodům otázky)

1. *Velmi spokojen(a)*
2. *Spíše spokojen(a)*
3. *Spíše nespokojen(a)*
4. *Velmi nespokojen(a)*
5. *Nevím, nemohu hodnotit*

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

1. Dostupnost lékařské péče
2. Záchranná služba/ pohotovost.
3. Sociální služby (domov důchodců, pečovatelská služba apod.).
4. Policie.
5. Mateřské školky.
6. Základní školy.
7. Střední školy nebo učiliště.
8. Doprava do zaměstnání.
9. Doprava do školy pro děti
10. Sportovní zařízení (hřiště apod.)
11. Kulturní zařízení (kino, divadlo apod.), knihovna.
12. Činnost spolků (hasiči apod.)
13. Rekreační vyžití, zařízení k trávení volného času
14. Prodejny se základním sortimentem (potravin y a ostatní sortiment)

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

15. Speciální prodejny (textil, sport apod.)

16. Nabídka možností vzdělávání (kurzy).

17. Zajištění údržby a čistoty obce (města) – činnost technických služeb.

4. Jak bezpečné je podle Vás žít ve Vašem městě (obci)? (odpověď запиšte)

1. Velmi bezpečné
2. Spíše bezpečné
3. Spíše nebezpečné
4. Rozhodně nebezpečné
5. Nevím, nedokážu říci

Věk respondenta: *optejte se, případně věk odhadněte*

1. 18 - 29 let
2. 30 - 44 let
3. 45 - 59 let
4. 60 let a více

Název města (obce), ve které respondent žije: doplňte sám/a .....

Respondent je:

1. Muž
2. Žena

V obci Hostinné bylo provedeno dotazníkové šetření na vzorku 200 obyvatel.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

5.2.1 Životní úroveň

Průměrná měsíční výše vyplacených dávek státní sociální podpory (testovaných) na 1 obyvatele

Kvalita **sociálního prostředí** je reprezentována základním ukazatelem Průměrná měsíční výše vyplacených dávek státní sociální podpory na 1 obyvatele.

Výpočet: Údaj se získá přímo u správce dat, a tato hodnota se poté vydělí počtem obyvatel v daném roce.

2007: 6,6 mil./4750 ob. = 1389,47 Kč / 12 měs. = 115,79 Kč;

2008: 4,2 mil./4747 ob. = 884,77 Kč / 12 měs. = 73,73 Kč

Rok	2007	2008
Výše dávky v Kč na 1 ob.	115,79	73,73

Tabulka SOC 2-1 Vývoj průměrné měsíční výše vyplacených dávek státní sociální podpory v letech 2007 až 2008

Z vypočtených hodnot vyplývá, že průměrná měsíční výše vyplacených dávek státní sociální podpory klesla v roce 2008 oproti roku 2007 o 42,06 Kč na obyvatele.

5.2.2 Dostupnost a kvalita vzdělávání, celoživotní učení

Dostupnost a nabídka vzdělávání, dostupnost respektive přítomnost mateřské školy a základní školy v obci.

Zdroj: MOS http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/okresy/CZ0521/ a dotazníkové šetření

Výsledky z dotazníků ve stanovené škále v %

Tabulka SOC 2-2 výsledky dotazníků dostupnost vzdělávání Hostinné

Nakolik jste spokojen(a) s dostupností následujících služeb ve Vašem městě (obci)?	Velmi spokojen(a)	Spíše spokojen(a)	Spíše nespokojen(a)	Velmi nespokojen(a)	Nevím, nemožu hodnotit
Mateřské školky.	29,5	32,5	17,5	1	19,5
Základní školy.	29,5	45,0	13,5	2,5	9,5
Střední školy nebo učiliště.	24,5	30,0	18,5	2,5	24,5

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Tabulka SOC 2-3 Dostupnost a nabídka vzdělání v obci Hostinné

Dostupnost a nabídka vzdělávání	DOBŘÁ
Přítomnost MŠ v obci	ANO
Přítomnost ZŠ v obci	ANO

5.2.3 Dostupnost a kvalita veřejných služeb, kriminalita, bezdomovectví

Dostupnost klíčových služeb (míra, jak snadný/obtížný přístup mají obyvatelé ke klíčovým službám; pošta, zdravotnické zařízení v obci). Tyto ukazatele vypovídají o dostupnosti občanské vybavenosti sídla jako jedné ze základních rozvojových podmínek obce neboť občanská vybavenost poskytuje občanům takových druhů služby, jež mohou využívat a realizovat v místě bydliště a stávají se tak stabilizujícím prvkem obce.

Zdroj: MOS http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/okresy/CZ0521/ a dotazníkové šetření

Tabulka SOC 2-4 Dotazníkové šetření – dostupnost základních veřejných služeb Hostinné

S dostupností základních veřejných služeb (zdravotní služby, sociální služby, školy, veřejná doprava atd.)	<i>Velmi spokojen(a)</i>	<i>Spíše spokojen(a)</i>	<i>Spíše nespokojen(a)</i>	<i>Velmi nespokojen(a)</i>	<i>Nevím, nemohu hodnotit</i>
	22,5	42,5	19,5	5	10,5

Tabulka SOC 2-5 Dostupnost veřejných služeb v obci Hostinné

Dostupnost veřejných služeb	VÝBORNÁ
Pošta	ANO
Zdravotnické zařízení	ANO

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Tabulka SOC 2-6 Dostupnost veřejných služeb v obci Hostinné - podrobněji

	<i>Velmi spokojen(a)</i>	<i>Spíše spokojen(a)</i>	<i>Spíše nespokojen(a)</i>	<i>Velmi nespokojen(a)</i>
Dostupnost lékařské péče	20	44,5	18	3
Záchranná služba/ pohotovost.	14	21	32,5	6,5
Sociální služby (domov důchodců, pečovatelská služba apod.).	22	31,5	7,5	0,5
Policie.	9	50,5	9,5	11,5
Sportovní zařízení (hřiště apod.)	39,5	44,5	2,5	0,5
Kulturní zařízení (kino, divadlo apod.), knihovna.	35,5	38	12,5	1
Činnost spolků (hasiči apod.)	34,5	39	3	0,5
Rekreační vyžití, zařízení k trávení volného času	41	41,5	11,5	1
Prodejny se základním sortimentem (potravin y a ostatní sortiment)	33,5	44	12,5	5,5
Speciální prodejny (textil, sport apod.)	36,5	34,5	14	9,5
Nabídka možností vzdělávání (kurzy).	20,5	31	29	4

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Příklad vyhodnocení otázky z dotazníků:

Tabulka SOC 2-7 Ukázka vyhodnocení spokojenosti se službami v obci Hostinné

3. Nalik jste spokojen(a) s dostupností následujících služeb ve										
	Absolutní počet odpovědí					% z celkového počtu respondentů, kteří				
	Velmi spokojen(a)	Spíše spokojen(a)	Spíše nespokojen(a)	Velmi nespokojen(a)	Nevím, nemohu	Velmi spokojen(a)	Spíše spokojen(a)	Spíše nespokojen(a)	Velmi nespokojen(a)	Nevím, nemohu hodnotit
1. Dostupnost lékařské	40	89	36	6	29	20,0	44,5	18,0	3,0	14,5
2. Záchraná služba/ p	28	42	65	13	52	14,0	21,0	32,5	6,5	26,0
3. Sociální služby (dor	44	63	15	1	77	22,0	31,5	7,5	0,5	38,5
4. Policie.	18	101	19	23	39	9,0	50,5	9,5	11,5	19,5
5. Mateřské školky.	59	65	35	2	39	29,5	32,5	17,5	1	19,5
6. Základní školy.	59	90	27	5	19	29,5	45,0	13,5	2,5	9,5
7. Střední školy nebo v	49	60	37	5	49	24,5	30,0	18,5	2,5	24,5
8. Doprava do zaměstn	35	64	32	25	44	17,5	32,0	16,0	12,5	22,0
9. Doprava do školy pr	68	73	7	3	49	34,0	36,5	3,5	1,5	24,5
10. Sportovní zařízení	79	89	5	1	26	39,5	44,5	2,5	0,5	13
11. Kulturní zařízení (k	71	76	25	2	26	35,5	38,0	12,5	1	13
12. Činnost spolků (ha	69	78	6	1	46	34,5	39,0	3	0,5	23
13. Rekreční vyžití, z	82	83	23	2	10	41,0	41,5	11,5	1	5
14. Prodejny se záklac	67	88	25	11	9	33,5	44,0	12,5	5,5	4,5
15. Speciální prodejny	73	69	28	19	11	36,5	34,5	14	9,5	5,5
16. Nabídka možností	41	62	58	8	31	20,5	31,0	29,0	4,0	15,5
17. Zajištění údržby a	62	91	26	11	10	31,0	45,5	13	5,5	5

5.2.4 Výdaje na kulturu z rozpočtů územních samosprávných celků v přepočtu na 1 obyvatele.

Investice, které obec věnuje do kulturní oblasti, signalizují zájem a podporu společenského života ze strany vedení obce. Jedná se o ukazatel, který vyjadřuje určitou podporu aktivit občanů, kterou na sebe přebírá obec.

V roce 2007 činily výdaje na kulturu z rozpočtu obce v přepočtu na 1 obyvatele 526 Kč. V roce 2008 poklesla výše těchto výdajů na 421 Kč.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

5.2.5 Zjištěné trestné činy v přepočtu na 1 000 obyvatel.

Indikátor v sobě nese informaci o úrovni kriminality v obci.

Jak bezpečné je podle Vás žít ve Vašem městě (obci)?

Tabulka SOC 2-8 Vyhodnocení dotazníků – bezpečnost v obci Hostinné

	% z celkového počtu respondentů, kteří odpověděli na danou otázku	z toho muži	z toho ženy
Velmi bezpečné	17,5	68,6	31,4
Spíše bezpečné	36	84,7	15,3
Spíše nebezpečné	15,5	29	71
Rozhodně nebezpečné	4,5	0	100
Nevím, nedokážu říci	26,5	30,2	69,8

Tabulka SOC 2-9 Hodnocení kvality veřejných služeb v obci Hostinné

Dostupnost veřejných služeb	VÝBORNÁ
Pošta	VÝBORNÁ
Zdravotnické zařízení	VÝBORNÁ
Bezpečnost	Výsledky dle dotazníkového šetření
Trestné činy na 1000 obyvatel	2007: 46,53 2008: 46,13
Výdaje na kulturu z rozpočtu USC v přepočtu na 1 obyvatele v Kč	2007: 526,- 2008: 421,-

Data pro Královéhradecký kraj:

(zdroj <http://www.czso.cz/xh/edicniplan.nsf/kapitola/521011-09--12>)

Trestné činy na 1000 obyvatel 2008: 24,6

Trestné činy na 1000 obyvatel 2007: 22,6

Pro možnost srovnání mezi obcemi se nepoužívá celková hodnota trestných činů, nýbrž přepočtený počet na 1000 obyvatel. V roce 2007 byla tato hodnota 46,53 trestných činů na 1000 obyvatel, v roce 2008 pak 46,13. Z toho je patrné, že nedochází téměř k žádným výkyvům v kriminalitě obce. Nedošlo k výraznému zvýšení kriminality, zároveň se však nepodařilo ji nikterak snížit. Zajímavé je porovnání hodnot obce Hostinné s hodnotami celého

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Královéhradeckého kraje, kdy kraj vykazuje zhruba poloviční počet trestných činů na 1000 obyvatel než obec.

5.2.6 Rovnoprávnost žen

Podíl žen z celkového počtu zvolených zastupitelů v % ve volbách. Tento ukazatel reprezentuje stav genderové politiky v obci. Signalizuje zájem žen o politické dění a úspěšnost žen v politice.

Zdroj dat:

<http://www.volby.cz/pls/kv2006/kv22?xjazyk=CZ&xid=0&xv=7>

Podíl žen z celkového počtu zvolených zastupitelů v % ve volbách:

Rok voleb	1994	1998	2002	2006	2010
% zvolených žen	33%	29%	24%	29%	-

Tabulka SOC 2-7 Podíl žen z celkového počtu zvolených zastupitelů

Zdroj dat:

http://www.czso.cz/xh/redakce.nsf/i/zvoleni_zastupitele_v_kralovehradeckem_kraji_podle_po_hlavi_a_prumerny_vek

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že podíl žen v obecním zastupitelstvu obce Hostinné stále kolísá okolo 30% (sledovány byly výsledky voleb v letech 1994, 1998, 2002, 2006). V porovnání s procentuální zastoupením žen v zastupitelstvu Královéhradeckého kraje je tato míra výrazně vyšší (procenta podílu žen v zastupitelstvu Královéhradeckého kraje jsou dle jednotlivých voleb tato: 2000:9%, 2004: 11% a 2008: 11%).

5.2.7 Kvalita bydlení

Tyto ukazatelé v sobě nesou nejen prostou informaci o struktuře bytového fondu a intenzitě bytové výstavby, jejich hodnoty mohou signalizovat výrazně širší závěry.

ZDROJE:

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?potvrd=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&cislotab=StavZ_01&vo=tabulka&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp&pro_4403050=579297

Počet dokončených bytů na 1000 obyvatel středního stavu Hostinné 2008: 3,58

Počet dokončených bytů na 1000 obyvatel Královéhradecký kraj 2004: 2,4

Počet dokončených bytů na 1000 obyvatel Královéhradecký kraj 2005: 2,46

Počet dokončených bytů na 1000 obyvatel Královéhradecký kraj 2006: 2,2

Počet dokončených bytů ve správním obvodě ORP Vrchlábí na 1000 obyvatel 2004: 5,1

Počet dokončených bytů ve správním obvodě ORP Vrchlábí na 1000 obyvatel 2005: 4,9

Počet dokončených bytů ve správním obvodě ORP Vrchlábí na 1000 obyvatel 2006: 3,5

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Neobydlené domy v % z celk. domovního fondu DLE SLDB Hostinné v r. 2001: 7

Neobydlené domy v % z celk. domovního fondu DLE SLDB okres Trutnov v r. 2001: 16,5

Závěr:

Hostinné nevykazuje extrémně vysoké hodnoty podílu domů nezpůsobilých k bydlení. Srovnáme-li intenzitu bytové výstavby v obci Hostinné s intenzitou za správní obvod ORP Vrchlabí, je hodnota za obec nižší. Provedeme-li však srovnání s hodnotou za celý Královéhradecký kraj, vykazuje Hostinné hodnoty vyšší.

Podíl neobydlených bytů ve srovnání s hodnotu okresu je výrazně nižší.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

5.3 SOC 3: Spokojenost a participace na věcech veřejných

Spokojenost a participace na věcech veřejných. Indikátor vyjadřuje míru spokojenosti občanů s lokálním prostředím (tj. s místem „kde žijete a pracujete“) jako jednoho ze základních předpokladů sociální soudržnosti a stability společnosti. Součástí toho indikátoru je též zjištění míry participace na věcech veřejných, tedy zhodnocení míry účasti občana ve veřejném životě (účast ve volbách, aktivity nevládního neziskového sektoru,...).

Tento indikátor v sobě nese informaci o:

- míře spokojenosti s kvalitou života a prostředím
- kvalitě a spjatosti občanské společnosti včetně míry aktivit v různých společenstvích

Tyto indikátory z hlediska užšího zaměření pokrývají téma: spokojenost občanů s místním společenstvím, činnost neziskového sektoru, finanční podpora neziskového sektoru a zájem veřejnosti o místní politiku.

Pro vyhodnocení tohoto indikátoru je třeba provést dotazníkové šetření.

5.3.1 Spokojenost občanů s místním společenstvím

(úroveň spokojenosti občanů – obecně a s ohledem na různé rysy fungování obce), měřená dotazníkovým šetřením

Indikátor vyčísluje míru spokojenosti občanů s životem v obci/měště, míru spokojenosti s různými oblastmi života a s kvalitou veřejných služeb.

Zdroj dat: dotazníkové šetření

Pro vyhodnocení tohoto indikátoru bylo využito odpovědí na následující otázky:

Jak jste spokojen(a) s Vaší obcí / městem jako místem, kde žijete?

Jak jste celkově spokojen(a) s následujícími oblastmi života?

1. Jak jste spokojen(a) s Vaší obcí / městem jako místem, kde žijete a pracujete?										
	absolutní počet odpovědí	% v celkovém o počtu responde ntů	% z celk. počtu respondentů, kteří	z toho v %						
				18 - 29 let	30 - 44 let	45 - 59 let	60 let a více	muži	ženy	
Velmi spokojen(a)	52	26	13	11	21	29	39	100	44	56
Spíše spokojen(a)	93	46,5	23,25	10	30	33	27	100	49	51
Spíše nespokojen(a)	47	23,5	23,5	22	33	31	14	100	39	61
Velmi nespokojen(a)	8	4	4	31	36	21	12	100	43	57

Tabulka SOC 3-1 Ukázka vyhodnocení spokojenosti občanů s obcí

Tento indikátor lze interpretovat jako komplexní ukazatel spokojenosti občana s místem, kde žije a pracuje, jako ukazatel míry jeho zapojení do občanského veřejného života.

Dle provedeného dotazníkového šetření v obci Hostinné je patrné, že na straně občanů převažuje spíše spokojenost s životem v jejich obci. Téměř polovina dotázaných poukázala pouze na drobné nedostatky, zhruba čtvrtina dotázaných pak neměla k životu v Hostinném žádné výhrady a přidělila této otázce nejvyšší možné ohodnocení. Míra spokojenosti s kvalitou života se přirozeně liší podle věku respondentů. Ze souhrnného hodnocení průzkumu lze vyčíst, že se stoupajícím věkem respondenta stoupá také jeho spokojenost. Což není jev nikterak zvláštní, mladí lidé možná postrádají širší možnosti vzdělávání a

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

zábavy, naopak starší občané ocenují klid a pohodu bydlení v obci, nikterak je již netíží užší spektrum kulturního, sportovního, vzdělávacího a jiného vyžití, než je ve větších městech.

5.3.2 Indikátor občanské participace

Tento indikátor nese informaci o četnosti výskytu nestátních neziskových organizací v obci v přepočtu na počet osob (dostupný z databáze ČSÚ, registrů MMR, evidence obce).

Zdroj dat: počet NNO v obci, databáze MOS, dotaz na ČSÚ, dotazníkové šetření

počet občanů obce připadající na 1 nestátní neziskovou organizaci se sídlem v obci: počet občanů / počet NNO

počet občanů obce připadající na 1 NNO se sídlem v obci (rok 2008):

$$4747/21 = 226$$

Výsledky odpovědí z dotazníku na tuto otázku:

	Absolutní počet odpovědí					% z celkového počtu respondentů, kteří odpověděli na danou otázku				
	Velmi spokojen(a)	Spiše spokojen(a)	Spiše nespokojen(a)	Velmi nespokojen(a)	Nevím, ne mohu hodnotit	Velmi spokojen(a)	Spiše spokojen(a)	Spiše nespokojen(a)	Velmi nespokojen(a)	Nevím, ne mohu hodnotit
3. S možnostmi účastnit se místního plánování a rozhodování o veřejných věcech, veřejných setkání, besed občanů se zástupci obce (města) apod.	79	66	21	6	28	39,5	33	10,5	3	14

Tabulka SOC 3-2 Indikátor občanské participace

Četnost se sice nerovná aktivitě, ale jistým způsobem ji lze chápat jako ucelený pohled na různorodost spolků a sdružení v obci, možnosti, díky kterým se mohou občané zapojit do dění v obci

5.3.3 Podpora nestátních neziskových organizací a spolků

Celkové množství finančních prostředků, které město věnovalo ze svého rozpočtu místním neziskovým organizacím.

Tento indikátor vypovídá o finanční podpoře činností a aktivit nevládního sektoru ze strany obecního rozpočtu a je dostupný z rozpočtů obcí.

Zdroj: obecní rozpočet

	2006	2007	2008	2009
Celkové množství finančních prostředků pro NNO	970 000	1,4 mil.	1 mil.	1 350 000
Množství fin. prostředků pro NNO/1 obyvatele obce	204 Kč	295 Kč	210 Kč	285 Kč

Tabulka SOC 3-3 Podpora NNO a spolků

Pozn.: pro výpočet roku 2009 byl použit nejnovější údaj o počtu obyvatel k 31. 7.2009 (4732 ob.)

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

Z výše uvedené tabulky je patrné, že částka přidělovaná obcí Hostinné nestátním neziskovým organizacím v roce 2008 oproti roku 2007 poklesla o 400 000,-- Kč.

5.3.4 Indikátor politické participace

Indikátor politické participace - volební účast ve volbách do zastupitelstev obcí. Indikátor signalizuje atmosféru a zájem občana o dění v obci. Zejména v malých sídlech je vazba mezi občanem a vedením obce přímá a lze dedukovat intenzitu vztahů občana a vedení obce.

Zdroj dat:

<http://www.volby.cz/pls/kv2006/kv5?xjazyk=CZ&xid=0>

<http://www.volby.cz/pls/kv2002/kv5?xjazyk=CZ&xid=0>

<http://www.volby.cz/pls/kv1998/kv5?xjazyk=CZ&xid=0>

<http://www.volby.cz/pls/kv1994/kv5?xjazyk=CZ&xid=1>

Volební účast – podíl zapsaných voličů, kteří v komunálních volbách odevzdali svůj hlas.

Rok voleb	1994	1998	2002	2006	2010
Volební účast	65,87%	52,54%	51,76%	48,40%	-

Tabulka SOC 3-4 Indikátor politické participace

Z provedené analýzy je patrné, že volební účast v komunálních volbách má v obci Hostinná neustále sestupnou tendenci. Z 65% voličů z roku 1994 poklesla účast v roce 2006 až na 48% v roce 2006.

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

SHRNUTÍ

URB 1 - Dynamika územního rozvoje		
Podíl urbanizovaného a neurbanizovaného území (%)	27:73	urb : neurb
<i>Hustota obyvatel urbanizovaného území</i>	22,05	<i>obyv./ha</i>
<i>Dynamika záboru dosud neurbanizovaných ploch</i>	0,999	<i>ha/rok</i>
URB 2 - Mobilita a místní přeprava cestujících		
Podíl jednotlivých druhů dopravy na celkové přepravní práci	58:42	<i>měkká:tvrdá</i>
<i>Počet každodenních cest</i>	2,91	<i>počet</i>
Čas strávený denně na cestě	10	<i>min</i>
Celková průměrná denní vzdálenost na osobu	4,2	<i>km</i>
URB 3 – Dostupnost místních veřejných prostranství a služeb		
3.1 Veřejná prostranství	<i>Ano</i>	<i>Ano/ne</i>
3.2 Hřiště	<i>Ano</i>	<i>Ano/ne</i>
3.3 Prodejny potravin	<i>Ano</i>	<i>Ano/ne</i>
3.4 Zastávky veřejné dopravy	<i>Ano</i>	<i>Ano/ne</i>
3. 5 Mateřské školy	<i>Ano</i>	<i>Ano/ne</i>
3. 6 Základní školy	<i>Ano</i>	<i>Ano/ne</i>
3. 7 Zdravotní služby	<i>Ano</i>	<i>Ano/ne</i>
3. 8 Nádoby na separovaný odpad	<i>ano</i>	<i>Ano/ne</i>
ENV 1 – nelze stručně shrnout		
ENV 2 – nelze stručně shrnout		
ENV 3 – nelze stručně shrnout		
E1 - Hodnocení finanční stability a schopnosti realizovat budoucí investice (ukazatel finančního zdraví)		
<i>Provozní výsledek hospodaření (běžné příjmy – běžné výdaje)</i>	2387,84	<i>Tis. Kč</i>
<i>Podíl přebytku běžného rozpočtu na běžných příjmech</i>	0,0318	<i>%</i>
<i>Krytí dluhové služby</i>	0,57652	<i>%</i>
<i>Peněžní rezervy (pen. aktiva / přebytek běž. rozpočtu)</i>	1,7	<i>podíl</i>
<i>Kapacita samofinancování</i>	1,75	<i>podíl</i>

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

E2 - Stabilita a diverzifikace místní ekonomické základny		
Počet podnikatelů na 1000 obyvatel	153	počet
Počet subjektů bez zaměstnanců	310	počet
Počet subj.s >249 zaměst.- velké podniky	1	počet
Obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství	2822	počet
Výnos daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti na jednoho obyvatele	192,4	Kč
SOC 1: Sociálně-demografická struktura		
Vývoj celkového počtu obyvatel	-3,6	Počet obyvatel/1000 obyv stř.stavu index
Přírůstek migrací	2,86	Obyv./1000 obyv. střed.stavu
Index stáří	87,3	% (počet obyv nad 65 let / 100 obvy do 14 let)
Průměrný věk	39,9	Hodnota (věk)
Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním z celkového počtu obyvatel ve věku 15 a více let	5,4	% (Podíl VŠ/obyv. nad 15 le)
Míra nezaměstnanosti v obci	6,1	%
SOC 2: Sociální prostředí		
Průměrná měsíční výše vyplacených dávek státní sociální podpory - (testovaných) na 1 obyvatele.v Kč	73,73	Kč/obyv.
Dostupnost a nabídka vzdělávání-dostupnost respektive přítomnost mateřské školy a základní školy v obci	ano	Ano/ne
Dostupnost klíčových služeb (Míra, jak snadný/obtížný přístup mají obyvatelé ke klíčovým službám)	ano	Ano/ ne.
Pošta – zdravotnické zařízení v obci	ano	Ano- ne
Zjištěné trestné činy v přepočtu na 1 000 obyvatel	46,13	Počet /1000 obyv.
Podíl žen z celkového počtu zvolených zastupitelů v % ve volbách	29	%
Počet dokončených bytů za roky na 1000 obyvatel obce středního stavu	3,58	Počet domů/1000

Případová studie Hostinné

k výzkumnému projektu MMR – WD 69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“.

		obyv.,.
<i>Neobydlené domy- procento domů z celkového domovního fondu posouzených jako neobydlené</i>	7	%
SOC 3: Spokojenost a participace na věcech veřejných		
Spokojenost občanů s místním společenstvím	<i>viz. str. 52</i>	%
<i>Průměrný počet občanů obce připadající na jednu nestátní neziskovou organizaci se sídlem ve městě</i>	226	Obyv./1 NNO
<i>Indikátor politické participace - volební účast</i>	48,4	%
<i>Podpora nestátních neziskových organizací a spolků - Celkové množství finančních prostředků, které město věnovalo ze svého rozpočtu místním neziskovým organizacím</i>	285	Kč/obyv.
<i>Výdaje na kulturu z rozpočtů územních samosprávných celků v přepočtu na 1 obyvatele v Kč</i>	421	Kč/obyv.